

OB DNEVU JLA

Armada smo mi vsi

„Naša armada se je začela oblikovati na poseben način, ne prek kabinetov, ne z ukazi in ne z velikimi finančnimi sredstvi, brez kakih velikih vojaških strokovnjakov, teoretikov, temveč se je začela oblikovati iz navadnega človeka, preprostega kmeta in delavca, preprostega resničnega ljudskega intelektualca, iz narodne inteligence. Oblikovati se je začela v najtežjih dneh naše zgodovine, leta 1941. Ljudje, ki so postali tako rekoč temelj te naše armade, so zapustili pluge, tovarne in šolske klopi. Prav v tem je tudi moč te armade, ki so jo že v prvih dneh sestavljali takšni ljudje. Ti ljudje niso bili samo navadni vojaki, marveč tudi podoficirji, oficirji, tja do najvišjih. Tudi sam sem bil delavec.“

S temi besedami je maršal Tito načrtoval nastajanje, ustvarjanje in razvoj Jugoslovanske ljudske armade. Jasno in neposredno je definiran njen družbeni, socialistični in revolucionarni značaj.

V boju za uresničitev svojih revolucionarnih prizadevanj in življenjskih interesov sta delavski razred in ljudstvo v procesu oboroženega boja ustvarila lastno armado. Zaradi možnosti napada na našo državo je potrebna ustrezna obramba. Zato je pomembna in trajna naloga vsakega našega državljana in družbe kot celote organiziranje in priprava na obrambo.

V pripravah za obrambo in v sami obrambi ima Jugoslovanska ljudska armada posebno mesto. Uspodobiti mora vsakega našega državljana ter vse organizacije in strukture družbe, kar vsekakor ni lahka naloga. Splošna ljudska obramba je zapleten sistem, vojskovanje v sodobnih razmerah pa je zelo težko.

Da bi izvršila naloge, ki so ji postavljene, mora biti JLA sodobno organizirana, oborožena z modernim orožjem, ki ustreza našim potrebam in možnostim. Njeni vojaki in starešine morajo biti strokovno, moralno-politično, psihološko in fizično pripravljeni do najvišje stopnje, njene enote pa izurjene, moralno-politično trdne in na vrhuncu borbene pripravljenosti.

Jugoslavija se je po vojni soočala z grožnjami in s pritiski, da stoji s poti svojega samoupravnega socialističnega razvoja in da se odreče svoji neodvisni poziciji in politiki neuvrščenosti. Vsi ti pritiski in poskusi so ostali brez uspeha, ker je Jugoslavija tudi po vojni gradila samoupravni socialistični sistem, ki je maksimalno okrepil njeno enotnost in obrambno moč.

Naša država je v sklopu razvoja svojih obrambnih sil po drugi svetovni vojni posvečala izredno pozornost krepitvi, izpopolnjevanju in modernizaciji JLA. Tako je naša armada postala sodobna in za boj sposobna vojska, pripravljena, da vse svoje naloge v okviru celotnih sil vseljudske obrambe, zanesljivo in učinkovito izpolni. Naša armada je izredno usposobljena. Njena splošna sposobnost je jasno potrjena na številnih operativno-taktičnih vajah in manevrih.

Alojz Boc

Dohodkovni odnosi so merilo notranje in zunanje povezanosti

V Železnikih je bil 13. decembra skupen sestanek sekretarjev svetov zveze komunistov Iskrinih delovnih organizacij in sekretarjev osnovnih organizacij zveze komunistov DO Široka potrošnja. Podobno kot prvo tovrstno zasedanje, ki je bilo v Avtoelektriki v Sempetru pri Novi Gorici, je bil tudi sestanek v Elektromotorjih namenjen zlasti preučevanju gospodarjenja branže Široka potrošnja ter dejavnosti komunistov v tej delovni organizaciji. Sestanek je vodil sekretar sveta ZK ZP Iskra Stane Preskar, med drugim pa se ga je udeležil tudi sekretar ObK ZKS Škofja Loka Janez Jemc.

Glavni direktor DO Široka potrošnja Lojze Zumar je najprej seznanil prisotne z dosedanjim razvojem njihovega kolektiva. Poudaril je, da je bil ta razvoj v primerjavi z drugimi Iskrinimi branžami precej samosvojen, saj je Široka potrošnja med reorganizacijo

milijonov dolarjev izvoza, plan pa bodo uresničili skoraj 100-odstotno. Največja izvoznika v Široki potrošnji sta tovarni v Železnikih in Pržanu, največji kupec pa je Zvezna republika Nemčija.

(Nadaljevanje na 2. strani)



S seje sveta ZK ZP Iskra, to pot v TOZD Elektromotorji v Železnikih.

pred dvema letoma nastala z združitvijo šestih povsem neodvisnih in samostojnih tovarn, medtem ko so se v drugih branžah tovarne združevale že k nekemu oblikovanemu jedru. Prav zaradi raznolikosti tovarn, ki sestavljajo DO Široka potrošnja, je reorganizacija dolgoročnejši proces, ki ga ni mogoče izvesti v krajšem obdobju.

Dokaz za to je tudi v tem, da v Široki potrošnji še vedno niso izkoristili vseh prednosti, ki jih daje velika, združena organizacija. Za to je v veliki meri kriv prav odnos posameznih tovarn do celovitosti delovne organizacije, ta odnos pa je delno pogojen tudi s sedanjim gospodarskim položajem.

Direktor Zumer je nato orisal gospodarsko problematiko Široke potrošnje. Opozoril je zlasti na nedavno gospodarsko krizo, ki je med vsemi delovnimi organizacijami še najbolj prizadela Široko potrošnjo. Na njeno poslovanje je precej vplival tudi novi zakon o zavarovanju plačil, ki je v mesecih aprila in maja povsem zavrnil prodajo. V prvih treh mesecih so v Široki potrošnji prodali za približno 150 milijonov dinarjev blaga, aprila in maja pa je prodaja padla na okoli 10 milijonov dinarjev. Vrednost proizvodnje v prvem polletju je znašala v šestih temeljnih organizacijah delovne organizacije Široka potrošnja 432 milijonov dinarjev, izguba, računano po plačani realizaciji pa 112 milijonov dinarjev.

V mesecih po dopustu se je položaj bistveno spremenil. Avgusta se je prodaja na domačem tržišču povečala na 90 milijonov dinarjev, vključno od septembra naprej pa vsak mesec prodajo za 120 milijonov dinarjev blaga. Devetmesečni rezultati poslovanja so pokazali še vedno precejšnjo izgubo 72 milijonov dinarjev, kar pa je že precejšen uspeh v primerjavi s prvimi šestimi meseci. Računajo, da bo znašala vrednost celoletne proizvodnje 980 milijonov dinarjev, kar je nekaj odstotkov pod planom, izguba bo minimalna, predvsem pa se je treba zavedati, da so te rezultate (pa naj bodo slabi ali dobri) dosegli z manjšim številom zaposlenih kot lani. Pomemben pokazatelj je tudi izvoz. Za leto so načrtovali nekaj več kot 9

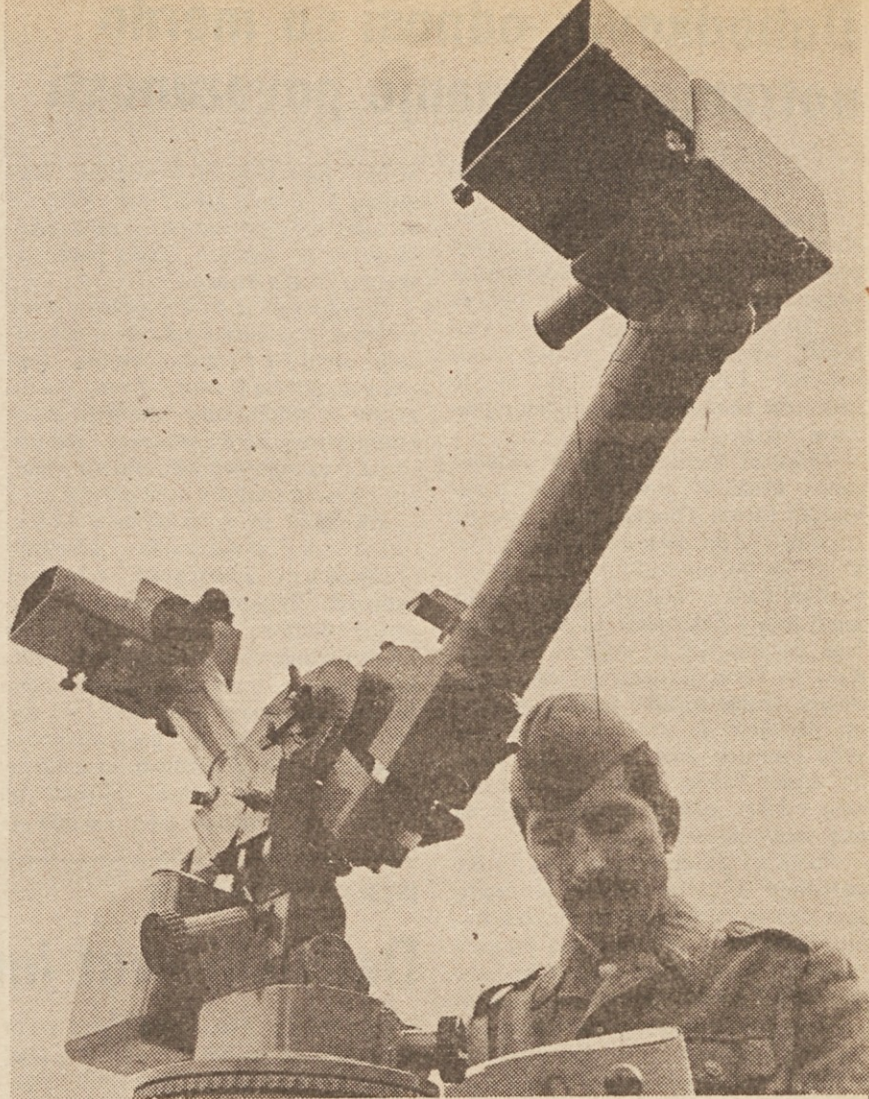
Delež Iskre v graditvi plinovoda

Predstavniki Iskrinih delovnih organizacij — Avtomatike in Telekomunikacij so s predstavniki dveh tujih firm — francoske SPIE Batignolles in nizozemske Nacap B. V. v petek, 10. decembra, v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani podpisali pogodbo o dobavi, montaži in vzdrževanju telekomunikacijskih naprav in telemetrijske opreme za prvi slovenski plinovod. Kot je znano, bo ta plinovod gradil konzorcij omenjenih dveh tujih firm, tekla pa bo od Nove Gorice do Šentilja. Pripravljalna dela so se začela po pogodbi, ki jo je 16. septembra letos podpisal Petrol s konzorcijem tujih firm, pa bo plinovod zgrajen do leta 1979.

Iskra se je s pogodbo zavezala, da bo poskrbela za projektiranje, dobavo opreme, montažo, preizkušanje, vzdrževanje in solanje Petrolovih kadrov za sistem telekomunikacijskih zvez in telemetrijskih naprav. Gre za naprave za zbiranje podatkov o stanju plinovoda ter meritve temperature plina, pretoka, količine, pritiska in podobno. Vse te podatke bodo preko telemetrijskih naprav prenašali v zbirni center, kjer jih bo obdelal računalnik.

V okviru del, ki jih bo pri graditvi plinovoda opravila Iskra, bodo sodelovale naslednje temeljne organizacije: od Avtomatike TELA, Procesna tehnika in Usnemiki, od Telekomunikacij pa Tovarna elektronskih naprav, Inštitut za prenosno tehniko in montažni sektor.

Pogodbo sta z Iskrine strani podpisala komercialni direktor Avtomatike Pavle Zupan in komercialni direktor Elektromehanike Marcel Božič. V imenu francoske firme SPIE Batignolles je pogodbo podpisal vodja projekta za graditev slovenskega plinovoda Rene Sitarz, v imenu nizozemske firme Nacap B. V. pa njen namestnik W. B. Stolker.



V snegu ozka gaz

*Sneg, povsod je sneg
v njem utrta ozka gaz,
kolona se pomika v breg
skozi oster zimski mraz.*

*Korak za korakom trudnim
odmika se kolona v breg,
zasedo z očesom budnim
išče skozi padajoči sneg.*

*Prazna je že ozka gaz
pust in nem je tudi breg,
borce pesti še vedno mraz
zasipal njih sledi je sneg.*

*Sneg, povsod le sneg
v njem zasuta je že gaz,
nekje daleč tam čez breg
prebija kolona se skoz mraz.*

PRIL

Dvojni jubilej: Tito in Čebinovo

Pred dnevi se je sestel na svojo prvo sejo 77-članski odbor za proslavo 40-letnice ustanovnega kongresa Komunistične partije Slovenije, ki bo prihodnje leto. Omenjeni odbor je imenovalo predsedstvo CK ZKS.

Proslave 40. obletnice ustanovnega kongresa KP Slovenije so časovno in vsebinsko povezane s 40. obletnico Titovega prihoda na čelo KP Jugoslavije in z njegovim 85. rojstnim dnevom. V času proslav se bomo spominjali še ustanovitve OF 27. aprila in bomo praznovali delavski praznik 1. maj.

Proslave naj bi po zamisli organizatorjev potekale od 1. marca do 25. maja prihodnjega leta v krajevnih skupnostih in v delovnih organizacijah. Prav tako bodo v tem času proslave na občinski in regionalni ravni s slavnostnimi sejami občinskih konferenc ZKS.

Osrednji proslavi bosta v Ljubljani in Trbovljah. Tako bo 18. aprila v Ljubljani razširjena, slavnostna seja centralnega komiteja ZKS, na kateri bo imel referat ob štiridesetletnici ustanovnega kongresa KP Slovenije predsednik CK ZKS France Popit. Na slavnostni seji bo nastopil tudi pevski zbor, ki bo zapel Internacionalo in nekaj borbenih pesmi.

V Trbovljah bo revirska proslava 16. aprila. Na Čebinah, kjer je bil ustanovni kongres, bo sprejem Titove štafete in srečanje predvojnih komunistov. V Trbovljah pa bo zvečer v Delavskem domu simfonični orkester RTV Ljubljane izvedel Rdečo kantato Radovana Gobca. Ob tej priložnosti bodo tudi razglasili dokončni dogovor o ureditvi hiše na Čebinah.

Poleg omenjenih manifestacij pa bodo za to priložnost pripravili še celo vrsto drugih oblik proslavljanja: tako bodo pripravili lepak, embleme in značke ter poskrbeli za priložnostni poštni žig in razglednice Čebina, Trebča in Šmiglove zidanice.

Inštitut za zgodovino delavskega gibanja bo pripravil, Komunist pa izdal tri znanstvene publikacije in sicer Zbornik razprav in dokumentov o obdobju kongresa na Čebinah, Bibliografski pregled in razprav o delavskem gibanju med obema vojnoma ter kronologijo delavskega gibanja med dvema vojnoma.

Prav tako je tik pred izidom pri založbi Komunist knjiga Zgodovinska noč na Čebinah, ki jo je pripravil Revirski muzej revolucije.

Do 15. februarja prihodnjega leta bosta izšli pri Komunistu knjižici Trebče in Čebine, prvi dve iz vrste knjižic o pomembnih zgodovinskih mestih. Prihodnje leto izide v tej seriji knjižic tudi knjižica Tito v mari-borski kazni.

Založba Komunist bo izdala tudi drugo izdajo knjige Pera Damjanovića Prihod Tita na čelo KPJ z dodatkom razprave Alenke Nedogove Tito v Sloveniji.

Sekcija za publicistiko pri marksističnem centru CK ZKS pa bo za izdajo pripravila izbor iz zbranih del tovariša Tita.

V tem času bodo, tudi poskrbeli, da bodo muzeji revolucije pripravili razstavo o kongresu na Čebinah in odmevih nanj.

Z gledališči, slovensko filharmonijo, s kinematografskimi podjetji pa se bodo dogovorili za ustrezne programe v prihodnji pomladi.

In končno, RTV Ljubljana bo o ustanovnem kongresu KPS na Čebinah posnela dokumentarni film.

mo

Dohodkovni odnosi so merilo notranje in zunanje povezanosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

Prav v zvezi z izvozom je tov. Žumer opozoril na enega najhujših problemov, ki ne pesti samo temeljnih organizacij v Široki potrošnji, pač pa vso Iskro. To so dragi domači materiali, ki vplivajo na visoko ceno končnih izdelkov, če pa bi te materiale uvažali, bi morali zanje plačevati visoke carine.

Direktor Žumer se je v nadaljevanju dotaknil problematike posameznih tovornovozov. Omenil je, da bo imela tovarna v Idriji ob koncu leta izgubo, ki pa jo bo predvidoma krila novo-goriška banka. Manjšo izgubo bodo imeli tudi v Železnikih, ki pa je starejšega datuma, saj se vleče še od lani. Krili jo bodo iz lastnega rezervnega sklada. Druge tovarne v Široki potrošnji poslujejo še kar dobro. Pri tem velja omeniti, predvsem Pržan, ki je bil doslej vedno, lahko bi rekli rak rana v Iskri, zdaj pa posluje nekje na meji rentabilnosti.

Poročilo glavnega direktorja Široke potrošnje Lojzeta Žumra je zajelo tudi načrte za delo v prihodnjih letih. Med drugim je opozoril, da bodo v njihovi delovni organizaciji v bodoče namenili veliko pozornosti novim proizvodnim programom, zlasti pa skrbi za kakovost. „Če Iskra dela televizijske sprejemnike, naj bodo na jugoslovanskem tržišču najboljši. Če delamo štedilnike, naj bodo najboljši. Prepričan sem, da je takšna usmeritev pravilna,“ je poudaril direktor Žumer. Med načrti je omenil tudi skrb za tesnejšo povezanost med posameznimi tovarnami. Predpogoj za to konsolidacijo in notranjo povezanost so vsekakor urejeni dohodkovni odnosi, te odnose pa je „moč doseči le, če vsi vržemo karte na mizo, brez kakršnegakoli špekuliranja,“ je poudaril tov. Žumer.

Skupni sestanek sekretarjev svetov zveze komunistov Iskrinih delovnih organizacij in sekretarjev osnovnih organizacij zveze komunistov v Široki potrošnji se je nadaljeval s poročilom direktorja TOZD Elektromotorji iz Železnikov Toneta Rakovca o gospodarjenju v tej tovarni. Najprej je orisal kratko zgodovino tovarne, torej vse od njenih nastankov leta 1946 do leta 1962, ko se je združila z Iskro, preko leta 1971, ko je ustanovila obrat v Idriji, do reorganizacije in nastanka branž pred dvema letoma. Obširno je spregovoril tudi o samem proizvodnem programu Elektromotorjev ter gospodarjenju te tovarne.

Podobno kot za večino Iskrinih temeljnih organizacij, velja tudi za Elektromotorje naslednja ugotovitev: če bi vse leto poslovali tako, kot v zadnjih treh mesecih, gotovo nihče ne bi imel izgube, žal pa se v teh treh mesecih ne da nadoknaditi tistega česar ni bilo moč doseči prej. Med načrti za delo v prihodnje so si v Elektromotorjih zadali predvsem razširitev proizvodnega programa, skrb za večjo produktivnost, izpopolnitev in posodobitev strojnega parka, zgraditi pa nameravajo tudi nekaj novih prostorov.

Glede dohodkovnega sistema je direktor Rakovec poudaril: „Zavedati se moramo, da nekega ključa za uresničitev dohodkovnih odnosov ni; treba ga je poiskati, pri uvajanju dohodkovnih odnosov pa ne smemo biti polovičarji.“

Kot že rečeno, je bilo zasedanje namenjeno tudi preučitvi dejavnosti komunistov v Široki potrošnji. Prvi je o tem poročal sekretar sveta ZK delovne organizacije Široka potrošnja Boris Hlačar. Poudaril je, da sta tesnejša povezanost njihove delovne organizacije ter ustvarjanje pogojev za njeno nemoteno poslovanje in za nadaljnji razvoj ena osnovnih nalog komunistov v Široki potrošnji. „Dve leti po reorganizaciji še vedno opazamo odklonilna stališča do celovitosti naše delovne organizacije. Ti odkloni krhajo notranjo enotnost. Ugotovili smo, da samo prepričevanje ni nič zaleгло, zato bo potrebno poiskati nove načine za premostitev ozkih tovarniških, oziroma lokalističnih težej,“ je opozoril sekretar sveta ZK.

V nadaljevanju se je dotaknil tudi dohodkovnih odnosov ter izredno kritično in gotovo upravičeno dejal naslednje: „O dohodkovnih odnosih v

Široki potrošnji le govorimo. Vse skupaj je postala zgolj fraza. Nihče si ne upa vreči kart na mizo, zato rezultatov ni še nobenih. Toda puške ne smemo vreči v koruzo.“

Spregovoril je tudi o poteku javne razprave o osnutku zakona o združenem delu ter uresničevanju tega zakona, povezavi svetov Zveze komunistov z občinskimi komiteji zveze komunistov, srednjeročnem načrtovanju, razvojno-raziskovalnem delu, združevanju sredstev in podobno.

Za njim so o dejavnosti komunistov po posameznih temeljnih organizacijah spregovorili sekretarji osnovnih organizacij zveze komunistov. Njihova poročila bi lahko na kratko štrli v nekaj naslednjih misli: komunisti v temeljnih organizacijah Široke potrošnje bi morali še več pozornosti nameniti gospodarnemu poslovanju njihovih tovarn in delovne organizacije kot celote. Skrbeti bi morali za uresničevanje zakona o

združenem delu ter dohodkovnih odnosov. Mnogo več skrbi bi morali posvetiti kadrovski problematiki in delegatskemu sistemu ter družbenopolitičnemu izobraževanju, ter ne nazadnje sprejemanju novih članov v zvezo komunistov.

Skupnega sestanka se je udeležil, kot že rečeno, tudi sekretar občinskega komiteja ZK Škofja Loka Janez Jemc. Najprej je spregovoril o pomembnosti zakona o združenem delu ter dohodkovnih odnosih, ki so osnova tega zakona, v nadaljevanju pa je kritično analiziral dejavnost članov zveze komunistov v Široki potrošnji ter izrazil začudenje zaradi tako majhne števila članov zveze komunistov. „Pomembnejše kot število članov pa je njihova akcijska sposobnost, torej njihovo delo, in to resnično delo, ne pa da se skušajo ti komunisti izkazati s kritiziranjem po dolgem in po čez.“

Njegovo misel je dopolnil sekretar sveta ZK ZP Iskra Stane Preskar, ki je dejal, da vse prepogosto opazamo želje, ko se skušajo nekateri postavljati v vlogo kritikov, ničesar pa ne naredijo, da bi napake, ki jih bolijo, odpravili.“

Lado Drobež

ISKRA-AVTOMATIKA

Delavski svet industrije zasedal

Na 14. zasedanju delavskega sveta industrije, ki je bilo na začetku tega meseca, so delegati temeljnih organizacij obravnavali v okviru devetih točk dnevnega reda pomembne zadeve, od katerih bomo nekatere podrobneje opisali.

Poslovno poročilo ob zbirnem periodičnem obračunu I-IX/76: Iskra-Avtomatika je po manjšem zastoji v spomladanskih in poletnih počitniških mesecih začela dohitevati plan proizvodnje. Devetmesečno poročilo je pokazalo, da smo do sedaj naredili za 17,8 % več kot v istem obdobju preteklega leta, vendar od tega odpade okrog 5 % na račun povečanja zaloga.

Tako lahko ob koncu leta pričakujemo preseg planirane proizvodnje, ki se kakor kažejo dolgoletna povprečja v zadnjih mesecih leta poveča. Na žalost pa so v tem času narastle tudi zaloge, kar bo neposredno vplivalo na zmanjšanje investicijskih sposobnosti temeljnih organizacij. Le-te bodo manjše od potrebe in želja temeljnih organizacij. Delni vzrok za povečanje zaloga je tudi v današnjem tržnem stanju tako doma kot v tujini.

S proizvodnjo je neposredno povezan izvoz in kot njegovo nasprotje uvoz. Za izvoz lahko rečemo, da smo v prvih devetih mesecih letošnjega leta izvozili na konvertibilno in nekonvertibilno tržišče za 8,7 % več kot v istem obdobju preteklega leta. Relativno nizko dosega izvoznih zadolžitvev je posledica izpadov izvoza prav v vseh temeljnih organizacijah.

Hkrati je nastal problem pri plačilu izvoza, ker je odpis spornih terjatev vezan na izplačan izvoz. Zato je v ZP Iskra nujno potrebno doseči dogovor z IC, da zavaruje izvozne terjatve z ustreznimi instrumenti, ker delovne organizacije nimajo vpliva na poravnavo zunanjih dolžnikov. Hkrati deluje tudi obstoječa zakonodaja destimulativno pri obravnavanju plačane realizacije izvoza.

Glede ostanka dohodka lahko rečemo, da je pozitiven, vendar zaradi novega načina obračuna (likvidirane fakture) nižji od lanskega leta. V okviru industrije bodo pozitivno zaključili leto TOZD TELA, Inženiringi, SVN in PCT. Možnost za pozitiven zaključek poslovnega leta ima tudi TOZD Napajanja. Glede na položaj pa lahko pričakujemo, da

bosta zaključili poslovno leto z izgubo TOZD ELA in Orodja. Kljub vsemu pa bo Avtomatika, kot celota pozitivno zaključila poslovno leto in to z ustreznim ostankom dohodka.

Proizvodni načrt za 1977 leto:

Osnova za izdelavo proizvodnega načrta je Samoupravni sporazum o temeljnih srednjeročnega plana 1976-80 Industrije za Avtomatiko, kateri je vključen s srednjeročnim planom ZP Iskre in SOZD EKI. Tako planiramo, da bo proizvodnja za 25,8 % večja kot je ocena proizvodnje za letošnje leto. Potrebno je poudariti, da je v nov plan že delno zajeta prestrukturacija proizvodnje. Poudarek je tudi na povezanosti programov posameznih TOZD in s tem na boljši povezavi na principu soodvisne dohodkovne povezave. Tako oblikovani program bo odpornjši proti konkurenci in obenem kompleksnejši za nastop na tržišču.

Nadaljnjo rasti proizvodnje predvidevamo predvsem na račun povečane produktivnosti in kolikor je s tem povezana, na račun zaposlovanja. Naraščanje proizvodnje v Avtomatiki je delno odraz njene specifičnosti, saj kot ena izmed elektroindustrijskih dosega višjo stopnjo rasti kot ostale gospodarske panoge. V okviru ZP Iskre pa se lahko prav tako pohvali z najhitrejšim razvojem.

Delegati so bili na zasedanju seznanjeni tudi z rebalansom gospodarskega načrta 1976, katerega je sprejela TOZD TELA. Rebalans je narekovala spremenjena tržna situacija, kar pomeni, da bomo počasi ukinili proizvodno potrošniških dobrin in se prestrukturirali v investicijsko potrošnjo. V TOZD TELA danes zajemajo 40 % proizvodnje programatorji. Ostale spremembe proizvodnje in s tem prilagoditve tržišču pa so zahtevale omenjeni rebalans. Le-ta ni vplival na dohodkovne odnose v temeljnih organizacijah Avtomatike. Prav tako so ostali načrti TOZD ostali nespremenjeni.

V okviru četrte točke dnevnega reda o predlogu sporazuma o ureditvi medsebojnih razmerij v zvezi z izključitvijo TOZD TIO Lesce, je delavski svet predlog določil in ga posredoval v sklepanje vsem temeljnim organizacijam.

Združevanje sredstev za projekt Mikroelektronika

Mladi pred letnim obračunom

V začetku decembra je bila 12. in zadnja seja sekretariata KK ZSMS ZP Iskra pred letnim „obračunom“, ki ga bodo mladi podali med seminarjem za predsednike OO sindikata in mladine v Poreču.

Zato je beseda na tem sestanku tekla predvsem o preteklem delu in pa o pripravi na redni letni svet konference OO ZSMS.

Pri pregledu sklepov iz preteklega obdobja je sekretariat ugotovil, da ni bilo odziva na vse sklepe seminarja (ki je bil februarja v Poreču), zato sekretariat ponovno vprašuje odgovorne službe na nivoju ZP, kaj je bilo narejenega na realizaciji sporazuma Iskre in Gorenja na področjih:

- zunanje trgovine
- nabavne organizacije
- servise dejavnosti
- specializaciji programov.

Sekretariat tudi sprašuje vodstvo ZP Iskra, kaj je bilo narejenega na zadovoljstvo ZP Iskra, ki je nosilec vsklajevanja programov SR Slovenije izhajajoč iz srednjeročnega načrta SR Slovenije.

Delegati tistih temeljnih organizacij, ki so pristopile k samoupravnemu sporazumu o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt Mikroelektronika so določili, da temeljnim organizacijam priporočajo v odločitve odobritev dodatnih sredstev za ta projekt. Obenem so predlagali, da se sredstva znotraj Avtomatike razdelijo po kriteriju doseženega dohodka v letu 1974. Delavci temeljnih organizacij TELA, SVN, Orodja, PCT in Inženiringi, ki so se v letu 1975 odločile za združevanje sredstev za omenjeni projekt, so apelirali, da tudi druge temeljne organizacije Avtomatike pristopijo k sporazumu.

Na zasedanju so prisotni obravnavali tudi priporočilo skupščine ZP Iskra in TOZD TV Pržan za združevanje sredstev za pokrivanje izgub v tej TOZD. Delegati so bili mnenja, da bi temeljne organizacije priskočile na pomoč TOZD TV Pržan in po kriteriju višine sredstev rezervnega sklada po stanju z dne 30. 9. 1976 potrebna sredstva združile. Višina sredstev, ki bi se združevala kot posojilo za dobo 5,5 let z 11 % obrestno mero, bi znašala en milijon dinarjev. Predlog je delavski svet posredoval preko delegatov vsem delavcem v temeljnih organizacijah, da o tem sklepajo.

Planski dokumenti LB

V okviru zadnje točke dnevnega reda so delegati sprejeli sklep, da

Seminar o sredstvih za avtomatizacijo v industriji

ISKRA - Avtomatika je priredila od 8. do 10. decembra 1976 na Bledu seminar o sredstvih za avtomatizacijo v industriji. Na seminar so bili povabljeni strokovnjaki iz tovarn orodnih strojev, strojev za predelavo kovin, umetnih mas, lesa, tekstila, iz industrije gradbenih strojev, ter iz kemijske in prehranske industrije. Skupaj se je seminarja udeležilo okrog 50 strokovnjakov.

Povečani stroški proizvodnje in tendenca po zniževanju cen vodijo k povečanemu pritisku na industrijo, ki išče rešitve v povečani produktivnosti - tudi s pomočjo povečane stopnje avtomatizacije. Pri reševanju teh problemov pridobiva elektrotehnika vedno bolj na pomenu, tako pri pogonih strojev, kakor tudi pri shranjevanju in obdelavi informacij, s katerimi vodimo proizvodne procese.

Moderna elektronika se razvija v smeri k vse večji miniaturizaciji, k povečani tako zelo potrebni zanesljivosti delovanja in k zmanjševanju razmerja cena/storilnost. S tem je dandanes možno realizirati tudi velik del tistih stopenj v avtomatizaciji, katerim je prej manjkala ekonomska osnova. Pri tem se uporabljajo elektronski sistemi od enostavnih pa prek pomnilniško programiranih sistemov do procesnih računalnikov. Ti so omogočili strojem in napravam integracijo v obsežnejše proizvodne sisteme. S svojimi sposobnostmi omogočajo uporabnikom vodenje in reguliranje tudi najzahtevnejših procesov, s svojo fleksibilnostjo pa omogočajo hitre spremembe programov in enostavne spremembe proizvodnih postopkov in s tem prilagajanje vsakokratnim položajem v proizvodnji in na tržišču.

Mladi so preteklo leto veliko sodelovali tudi s študenti ZP Iskra in obravnavali tudi študentsko politiko ZP Iskra Sekretariat s tem v zvezi smatra, da bi bilo potrebno sedanji odbor za štipendiranje formirati kot odbor skupščine ZP Iskra, ker odbor v sedanji obliki ne izpolnjuje svoje koordinativne vloge. Odbor bi moral v bodoče kreativneje delati na problematiki štipendiranja, kar pa v sedanji obliki organiziranja tega odbora ni možno. Stokovno naj bi bil odbor vezan na kadrovske področje ZP Iskra.

Sekretariat je obravnaval tudi sodelovanje med Iskro in Gorenjem in sprejel nalogo, da bo po svojih močeh v letu 1977 poizkušal narediti čim več pri iskanju prave vsebine našega sodelovanja. Zato sekretariat najostreje obsoja način propagiranja proizvodov in proizvodnih programov Gorenja, ker smatra, da z objavljenimi članki (delavska enotnost, Lj. dnevnik itd.) krepko kršijo proces usklajevanja proizvodnih programov v naši panogi. Obenem sekretariat smatra.

V nadaljevanju se je mladi obravnavali predlog programa delovanja v letu 1977 in sprejeli sklep, da se predlog programa v celoti objavi v glasilu Iskra, da bo z njim tako seznanjen sleherni mladi delavec Iskre.

Na koncu se je predsednik mladine ZP Iskra tov. Pavlica poročal o srečanju prvoborcev Iskre v Sežani in seznanil mlade s predlogom iz tega srečanja, naj bi Iskra ob dnevu armade in svoji 30-letnici prejela ustrezno odlikovanje. Sekretariat predlog v celoti podpira.

Marina Glavan

Iskra-Industrija za Avtomatiko, Ljubljana, Savska c. 3, n. sub. o pristopa

- k samoupravnemu sporazumu o temeljnih planov Ljubljanske banke in njenih poslovnih enot za obdobje 1976-80

- k samoupravnemu sporazumu o temeljnih planov Ljubljanske banke. Podružnice Ljubljana za obdobje 1976-80 in

- k samoupravnemu sporazumu o temeljnih planov Ljubljanske banke. Podružnice za kreditiranje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, Ljubljana za obdobje 1976-80.

Za podpis vseh štirih samoupravnih sporazumov pooblašča delavski svet industrije Iva Klešnika, glavnega direktorja.

Špela Dittrich



Potpis pogodbe za sodelovanje Iskre pri izgradnji plinovoda.

Neracionalno zapravljanje sredstev?

Marsikje v Iskri stojijo drage klimatske komore neuporabne zaradi pomanjkljivosti, ki jih je zakrivil ali nesoliden proizvajalec, ali nevešč uporabnik. Ena od organizacij kupuje komoro za umetno slano meglo, čeprav take komore v IKM v Ljubljani in v Elektromehaniki v Kranju niso polno zasedene. Razvojni laboratorij požene nekaj milijonov starih dinarjev za konstrukcijo naprave za preskušanje na hitre temperature spremembe, čeprav bi lahko našel mnogo cenejšo možnost pri sosedu v isti stavbi. Spet drugi si zgradi tresilno napravo, s katero v času preskušanja onemogoča vsakršne meritve v bližnji in daljnji okolici. Da ne govorimo o elektromagnetnih in akustičnih motnjah, ki jih brezobzimo vsiljujemo vse naokrog.

Vplive okolja na industrijski izdelek in na upoštevanje le-teh pri njegovem razvoju smo opisali že v Priročniku za zanesljivost in kvaliteto (E. Petelin, Smernice za preskušanje na vplive okolja in upoštevanje teh vplivov pri razvoju izdelka, Iskra - Priročnik za zanesljivost in kvaliteto, del. 605, 05 71). Preskušanje elementov in materialov, sestavnih delov in podstavov, kot tudi izdelka samega je nepogrešljiv element razvojne dejavnosti, saj s preskusi preverjamo ustreznost izdelka za skladiščenje, transportiranje in delovanje v specifičnem okolju, pridobivamo podatke o poslabšanju lastnosti izdelka pod vplivom okolja oziroma o okvarah, ki so posledica teh vplivov, pridobivamo tudi podatke o pritrditvah in montajah, kot so spajkljivost, trdnost pri udarcih, tesnenje itd.

S preskušanjem na vplive okolja se v Iskri sistematično ukvarjata dva laboratorija, ki imata za ta namen specializirane strokovnjake in opremo: laboratorij v Elektromehaniki v Kranju dela predvsem za potrebe industrije telekomunikacij, laboratorij v Inštitutu za kakovost in metrologijo pa je namenjen potrebam celotne Iskre. Vedno bolj pa se pojavlja težnja, da bi razvijalec imel možnost za preskušanje čim bolj pri roki, kar je neke mere razumljivo in tudi prav. Pa prav, da se draga uvozna oprema, ki bi lahko služila potrebam več uporabnikov v Iskri, nabavlja nekoordinirano.

Ker ima Inštitut za kakovost in metrologijo že dolgoletne izkušnje na tem področju, naj mu bo dovoljeno, da pojasni svoja stališča do tega in navede nekatere razloge za koordinacijo tovrstnih investicij ter tudi svoj predlog za to.

1. Pri planiranju in nabavljanju opreme za preskušanje moramo vse, kar or najprej misliti na tehnične lastnosti, ki morajo kar najbolj ustrezati namenu. Varčevanje na račun premajhne zmogljivosti opreme se nikoli ne obnese.

Upoštevati moramo tudi morebitne motnje, ki jih preskusna oprema povzroča v svojem okolju in poskrbeti za odvajanje toplote, vode oziroma plaznega zraka, aerosola ipd., izolacijo in amortiziranje udarcev in vibracij mehanskih in akustičnih naprav, za dodatno slabljenje elektromagnetnih motenj itd.

Pri nakupu opreme, zlasti ko gre za drago opremo, moramo skrbno pretehtati vzdrževanje in preskrbo z nadomestnimi deli. Izkušnje kažejo, da ima oprema za klimatske in mehanske preskuse v svoji življenjski krivulji kratkovalne zanesljivosti zelo poudarjeno obdobje zgodnjih odpovedi. Zlasti večja oprema, ki se montira na mestu obratovanja, terja za začetnem obdobju mnogo posegov, preden se ustali, zaradi načina obremenjevanja

pa zahteva tudi stalno vzdrževanje. Servisi tujih firm, dobaviteljev te opreme, so v Jugoslaviji zelo nezanesljivi, domači proizvajalci pa praviloma vzdržujejo samo svoje proizvode, zato je še najbolj usposobiti za upravljanje s to opremo svojega človeka.

2. Ob takem razmišljanju je prav, če se vprašamo, ali je v danem primeru vedno smotno in gospodarno, da si omissljamo svojo preskusno napravo izključno za svoj specifični namen, ko bi morda lahko želeni preskus opravili v kakem drugem laboratoriju v Iskri. Kako koristna bi bila evidenca opreme za preskušanje na vplive okolja v Iskri za usmerjanje preskusov tja, kjer jih najlaže in z vso potrebno strokovnostjo izvedejo?

Glede na težave pri vzdrževanju bi bila prav tako smotna koordinacija pri nabavi. To opremo bi morali nabavljati po možnosti čim bolj tipizirano in pri manjšem številu proizvajalcev. Morda bi postali zanimiv odjemalec tudi za kakega domačega proizvajalca!

Boljše koordiniranje potreb po preskušanju bi dalje omogočilo, da z namenskim združenjem sredstev več zainteresiranih na primerni lokaciji zgradimo tudi večje in dražje preskusne zmogljivosti za skupne potrebe, ki bi bile tako strokovno vzdrževane in uporabljane, kot tudi boljše izkoriščene. Nemara bi bila za celotno Iskro lokacija v Stegnah kar primerna?

3. Upoštevajoč navedeno bi se gotovo morali pri vseh nabavah bolj racionalno vesti, saj nam investicijskih sredstev še tako na vseh koncih primanjkuje. Predlagamo, da bi ustanovili v Iskri stalno koordinacijsko telo, organ, ali komisijo, v kateri naj bi imela, npr. vsaka delovna organizacija svojega predstavnika, IKM pa bi bil pripravljen prevzeti strokovno-tehnične posle v zvezi z dejavnostjo te komisije. Naloge, ki jih vidimo v okviru te dejavnosti, bi bile npr. naslednje:

1. evidentiranje opreme za preskušanje na vplive okolja v organizacijah Iskre in vodenje stalnega registra opreme
2. seznanjanje z vsemi novimi investicijami v tako opremo
3. pocenotenje nabave take opreme in strokovno svetovanje v tej zadevi pri vseh novih investicijah
4. šolanje vzdrževalcev opreme za preskušanje na vplive okolja
5. izmenjava možnosti uslug.

Morda bi bilo umestno akcijo celo razširiti na evidentiranje in koordiniranje nabav tudi druge pomembnejše in dražje merilne opreme v Iskrinih organizacijah.

IKM bo to svojo pobudo posredoval tudi vodstvu delovnih organizacij, po tej poti pa želi zainteresirati vse delavce v Iskri in vzpodbuditi izmenjavo stališč o tem vprašanju.

Marjana Kobe

ZK v TOZD Gospodinjski aparati ob novem zakonu o združenem delu

S sekretarjem OO ZK v TOZD Gospodinjski aparati v Škofji Loki smo se pogovarjali o novem Zakonu o združenem delu. Pri njih je bila razprava zelo živahna in polna praktičnih asociacij.

Tovariš Jaka More, vi ste kot sekretar ZK v TOZD Gospodinjski aparati živahno delali v razpravi o novem Zakonu o združenem delu. Kako je pri vas potekala ta razprava?

Na zbor delovnih ljudi smo v našo TOZD povabili sekretarja ZK ZP Staneta Preskarja, ki nam je razložil bistvene točke novega zakona in kar je še več vredno, povedal je, v čem je poglobitev samoupravnih odnosov, ki jih predvideva zakon.

Razprava je bila zelo živahna. Vprašanj in predlogov kar ni bilo konca. Predvsem je vredna pozornosti ideja, ki so jo naši delavci sprožili v razpravi, da bi našo TOZD bolj smiselno razdelili na najmanj 3 samostojne enote, ki bi samoupravno lahko lepše delovale, kot sedaj celotna tovarna.

Tako bi tri nove enote, ki so tehnološko zaključene celote lahko v celoti zaživele kot samoupravne enote. Tudi obračunsko bi bile zaključene in laže bi ugotavljali dohodek, kot sedaj. Strokovne službe bi to zmožle, le poiskati bi bilo treba možnosti za

investicije. Ob tem bi lahko še znatno povečali proizvodnjo, kar bi jasno vplivalo tudi na povečanje rentabilnosti naše tovarne.

Seveda pa je na plodnost razprave tudi zelo vplivalo izobraževanje naših članov. Udeležili smo se nekaj seminarjev, zlasti je bil tematsko in oblikovno zanimiv seminar, ki ga je organiziral občinski komite ZK. Precej operativne problematike smo srečali na predavanjih in našli mnogo praktičnih rešitev. Snov tečaja sedaj prenašamo tudi na člane, ki se predavanj niso udeležili, da homo tako povečali aktivnost v naši osnovni organizaciji.

Ob tako živahni aktivnosti članov ZK je gotovo tudi samoupravljanje v vaši TOZD na višini?

Samoupravni odnosi v tovarni so dobri, vendar v celoti še vedno nismo zadovoljni. Poglobljanje samoupravljalске zavesti je naša prva dolžnost. Zlasti bo treba aktivirati tisti del naše kolektive, ki se še vedno preveč zaveda svojih pravic in pri tem kar preveč pozablja na svoje dolžnosti.

Posebej pa se trudimo, da bi vključili aktivno v organe samoupravljanja člane kolektiva s kvalifikacijami. Mladi prinašajo iz srednjih in poklicnih šol s seboj vse več znanja in samoupravljalске zavesti in radi bi teorijo

presadili na praktična tla v TOZD.

Hkrati skušamo na sestankih in prek sredstev obveščanja omogočiti članom kolektiva tekoče spremljanje dogodkov in razvoja na samoupravnem področju. Tu je zelo živo, zlasti po razpravi in sprejemu novega Zakona o združenem delu. Možnosti udejstvovanja je tu dovolj na vseh področjih.

Ugotavljamo, da smo včasih preveč „sckrljani“ in neradi žrtvujemo nekaj prostega časa za različne aktivnosti, med delovnim časom pa marsičesa ne utegnemo izvršiti. Poživljamo izobraževanje mladih, zlasti kandidatov za člane ZK. Te redno pošiljamo na seminarje in tečaje.

Mislím, da sem vam odgovoril na to vprašanje, če še povem, da se trudimo na vseh področjih prenesti odločanje iz uprave na samoupravne organe.

Vaša TOZD je del DO Široke potrošnje. Kako pa deluje samouprava na tej ravni in kako sodeluje vaša TOZD v odločanju celotne Široke potrošnje?

Reorganizacija v branže je bila dobro naštudirana in smiselno izvedena. Zato lahko rečemo, da je v kratkem zaživel v celoti tudi na samoupravnem področju. Pojavljajo pa se seveda težave. Prostorsko in proizvodno smo zelo razčlenjeni in problematika je zato zelo raznolika. Morda je prav ta razvejanost in razprostranjenost kriva, da se „haza“ ni v celoti vključila v celoto, ki je nastala z reorganizacijo.

Seveda pa odločamo o vsem samoupravno, čeprav ni moč vsega naenkrat urediti. Tako na primer je naša prodaja še vedno preveč le posrednik med TOZD in Iskro Commerce. Še vedno poteka prodaja premalo aganzirano vpogledu raziskave tržišča, da bi s tega področja sugerirali proizvodni program, kvalitativno in količinsko. Zato jasno prodajo še vedno premalo vpliva na plasma proizvodnje, na poslovanje in poslovni uspeh.

Tu bi se dotaknil tudi interne Iskrine banke, kjer je ostalo vse nedorečeno in obviselo v zraku. Marsikak pereč problem, ki ga čutimo v naši TOZD bi lahko rešili prav s pomočjo rešenega vprašanja lastne banke.

Tako pa ostaja še vedno v rokah IC prva violina, pa čeprav to ni nikjer zapisano. O tem bi tudi veljalo razmisliti, ko govorimo o novih odnosih po sprejetju Zakona o združenem delu.

FY

Aktiv mladih upravljalcev

Na pobudo družbenopolitičnih organizacij TOZD MSO smo mladi ustanovili „Aktiv mladih samoupravljalcev“.

Kaj nas je vodilo k ustanovitvi tega aktiva? Predvsem skrb za vsestranski razvoj mladega človeka na strokovnem, ekonomskem in ostalih družbenih področjih. Vzgoja članov naj bi temeljila na čim popolnejši usposobljenosti le-teh za kasnejši prevzem odgovornejših samoupravljalških funkcij.

Aktiv mladih samoupravljalcev je že izdelal osnutek programa dela. Katere so njegove glavne smernice? Aktiv mora proučiti vsa gradiva, ki so pripravljena s strani strokovnih služb ter z ostalimi člani kolektiva podati skupna stališča. Člani aktiva morajo na svojih sestankih ali individualno proučiti vse samoupravne akte in jih tolmačiti v svojem delovnem okolju ali pa na sestankih, določenih v ta namen.

Prva pomembna naloga je bila vključiti se v aktivno razpravo in tolmačenje osnutka zakona o združenem delu.

V aktiv samoupravljalcev se lahko vključi vsak član ZSMS, ki je pripravljen izvajati program dela aktiva.

Jozica Mihelič

Predstavniki tovarne »Tesla« iz ČSSR na obisku v Iskri

Povezava s čehoslovaško elektronsko industrijo očitno ni stekla samo zategadelj, ker gre za sodelovanje s socialistično dežel v narodom, ki je bil Slovenecem že od nekdaj po srečo zelo blizu, ampak tudi zato, ker je Tesla kot res sodobna industrija za korak pred ostalimi v ČSSR in potemtakem najbolj ustrezen partner naši Iskri. Zato je razumljivo tudi obisk delegacije te čehoslovaške tovarne v Ljubljani minuli teden potekel nadvse priskočno in konstruktivno.

V stolpnici naše direktorije na trgu Revolucije so se v četrtek oglasili k razgovoru generalni direktor Vencelj, direktor za kooperacije Krečič, direktor izvoza in uvoza Levora, direktor Tesle iz Banske Bistrice Leporiš, direktor Tesle iz Orave Kamody ter predstavnik Kova iz Prage Vavra. Po razgovorih, ki so se jih udeležili pod vodstvom generalnega direktorja ZP Iskre tovarniša Jožeta Hujsa predstavniki ustreznih vej direktije in prizadetih podjetij, so si čehoslovaški gostje ogledali še tovarno televizijskih sprejemnikov Przan. Z očitno dobrimi vtisi in težnjo po nadaljnjem še plodnejšem sodelovanju so se predstavniki Tesle vrnili na Čehoslovaško.

Industrija Tesla je dober poslovni partner z razvito tehniko in posluhom za tržno dogajanje, ne glede na to, da so kot industrija ene izmed socialističnih dežel s planskim gospodarstvom raznim svetovnim tokovom nekoliko odmaknjeni. Vsekakor je bilo značilno, da je njihov generalni direktor Vencelj na vprašanje našega generalnega direktorja Hujsa, če so čutili tudi oni gibanja na trgu, smeje odvrnil: „Vsekakor smo. Ker ne živimo v vakuumu, smo čutili valovanja celo dvakrat, po politični in po ekonomski plati.“ Po drugi strani so se čehoslovaški sobesedniki v odkritem razgovoru v Iskri lahko pohvalili z zelo visoko stopnjo investicijskih vlaganj. Medtem ko znaša ta stopnja pri

nas le 24 % narodnega dohodka, so gostje trdili, da so pri njih zabeležili kar 38 % investicijskih vlaganj. Zmenjali so izkušnje v pogledu večje ali manjše integriranosti vej in o tistih proizvodnih področjih, kjer bi bilo lahko sodelovanje v prihodnje najbolj dopolnjujoče in s tem najbolj učinkovito. Med drugim so se dotaknili proizvodnje televizijskih sprejemnikov, računalništva in procesne tehnike.

Ker se je že doslej najbolj obnesla kooperacija med Iskro in Teslo na področju izdelovanja televizijskih sprejemnikov, bodo to povezavo ne samo utrdili, ampak tudi še nadalje razvili. V neposrednih dogovorih so brez ovinkov pregledali, kaj mora v okviru še sklenjenih dogovorov še dobaviti Iskra in kaj še dolguje Tesla. Obenem so v razgovoru posegli tudi že v naprej. Do konca leta - to je do 31. decembra 1976 - bodo sklenili pogodbo za skupno izdelavo 4100 televizijskih sprejemnikov v vrednosti preko 252.000 klirinških dolarjev, do 15. januarja prihodnjega leta bodo dogovor povečali še za približno 900.000 klirinških dolarjev oz. za nadaljnjih 15.000 televizorjev. Kot je znano Iskra pri tem izvaža nekompletne aparature, se pravi razstavljene aparate, medtem ko iz Tesle uvaža zlasti slikovne cevi in transformatorje. (Mimogrede povedano: za tako kombinirano dobavo, ki bi služila kot osnova za domačo montažo, se zanimajo tudi Vietnamci.) Zaenkrat poteka sodelovanje med partnerjema v zadovoljstvo na obeh straneh, tako da bo verjetno uresničena tudi želja po sklenitvi še tretjega sporazuma, med Iskro in Teslo za izdelavo nadaljnjih 6.000 TV sprejemnikov. Če bo to uresničeno, kar bi lahko iz razgovorov v Ljubljani sklepali, homo obseg skupne proizvodnje dvignili do že kar zavidljive številke v vrednosti pol drugega milijona klirinških dolarjev.

mo

Obvestilo Tovarne gospodinjskih aparatov, Reteče

ISKRA - Tovarna gospodinjskih aparatov Reteče, Škofja Loka, obvešča vse cenjene potrošnike, da ima od 15. decembra dalje odprto svojo maloprodajno trgovino v prostorih tovarne. V tej prodajalni prodajamo vse izdelke po tovarniških cenah, kakor tudi izdelke in aparate z manjšimi napakami po znižanih cenah. To so peči in ogrevalni aparati, električni in plinski štedilniki in vgradni elementi za kuhinje, fene, likalnike, kuhalnike in ostale manjše aparate za osebno nego in gospodinjstvo.

Veliko izdelkov je zelo primernih za novoletna darila. Trgovina je odprta vsak delavnik, tudi ob sobotah od 8. ure do 14. ure, ob sredah pa od 8. ure do 18. ure. Za obisk se priporočamo!



Goste iz ČSSR je sprejel generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs.

Petindvajset let TOZD Magneti

V soboto, 11. decembra je bila v klubu delegatov proslava 25-letnice TOZD Magneti, ene izmed temeljnih organizacij združenega dela v Industriji elementov za elektroniko, prav gotovo po številu članov delovnega kolektiva najmanjše v celotnem Združenem podjetju Iskra.

To je bila še ena izmed jubilejnih praznovanj v okviru 30-letnice Iskre, praznovanja uspešne četrstoletne poti kolektiva, ki je sicer droben po svojem obsegu, vendarle v tem obdobju dosegel pomembne delovne uspehe in takorekoč iz nič v petindvajsetih letih trdega in marljivega dela več kot štiri-desetkrat povečal vrednost in obseg proizvodnje iz prvega leta, ko je začel pokrивati tržne potrebe s svojimi izdelki.

zadovoljstva ob tem, kar v 25 letih kolektiv Magnetov ima pokazati.

Uvodnim pozdravnim besedam predsednika DS je sledil govor direktorja TOZD Magneti Alojza Severja, ki je v kratkih obrisih prikazal pot te dejavnosti, od prvih laboratorijskih poskusov do danes, ko izdelujejo že dokaj širok izbor svojih izdelkov in z njimi pokrivajo domače potrebe po magnetih, z njimi pa tudi že uspešno posegajo na tuja tržišča.

Za govorniški pult je nato stopil v. d. glavnega direktorja IZS Marjan Henigman in ob čestitki delovnemu kolektivu TOZD Magneti za dosegene delovne uspehe v 25-letnem obstoju poudaril, da v okviru Industrije elementov za elektroniko v zadnjem obdobju teko precejšnja investicijska

V nadaljevanju proslave je sledila podelitev priznanj in nagrad jubilarci. Priznanja in denarne nagrade so najprej prejeli naslednji jubilarci od 15. do 26-letnega dela v TOZD Magneti: Angela Breznik, Ignac Gjerkeš, Anton Korošec, Nada Markovič, Franc Merhar, Miodrag Miloradović, Anton Rajterič, Jože Tomšič, Rafaela Tomšič in Jože Žerjav.

Priznanja za 10- do 15-letno delo v kolektivu so nato prejeli naslednji jubilarci: Luka Galič, Vukosava Galović, Jožica Gruden, Vlado Kordiš, Ljuba Lukić, Sonja Lukić, Marija Mesner, Srečko Ogrinc, Jelka Ravnič, Milan Remetič, Jože Senica, Dušan Vranič, Majda Vrhunc, Lucija Vidovič in Mato Vincetič.

Priznanja za posebno prizadevno delo so prejeli: Zuhitja Beširevič, Dušan Ljepojevič, Janez Gruden in Ferid Purić.

Končno so ob tej priložnosti petim krvojavcem iz TOZD Magneti podelili tudi priznanja in značke in sicer: Marjanu Blažiču za 10 krat darovano kri, Dušanu Ljepojeviču, Mati Vincetiču, Luki Galiču in Azisu Beganoviću pa za 5 krat darovano kri.

S tem je bil uradni del proslave 25-letnice TOZD Magneti izčrpan in sledilo je skupno kosilo, po njem pa se je razvilo prijetno družabno popoldne, ki se je zavleklo ob spominih in dobri volji do poznega večera.



Anton Korošec pri topljenju.

Že naslednje leto 1952 je sledila preselitev v druge prostore na Celovski cesti 207. Na 600 m² je bila postavljena nujno potrebna oprema, med drugimi tudi doma izdelan iskrični generator z 10 kg pečjo. V drugem polletju je že pričela tržna proizvodnja 3 in 5 W obročastih magnetov za zvočnike iz zlitine Al Ni 120.

Kaj kmalu pa se je pokazalo, da so proizvodne naprave premajhne. 1954 leta je pričela obratovati nova 20 kg VF peč, ki je delala vse do preselitve v nove prostore na Stegnah.

Velik kakovostni skok je pomenil začetek proizvodnje Al Ni Co zlitin v letu 1958. Z uvedbo teh se je teža magnetov občutno zmanjšala.

Boljša kakovost je omogočila tudi izvoz in prve količine so bile izvožene že 1959 leta. Naslednje leto smo pričeli s poizkusnim vlivljanjem magnetov z usmerjeno strukturo. Poleg proizvodnje litih magnetov se je 1962 leta pričel razvoj prešanih magnetov.

Leto kasneje so bile izdelane že prve vzorčne količine. Tržišče je zahtevalo vedno večje količine in klub manjši rekonstrukciji 1964 leta, obrat ni mogel zadovoljevati vseh zahtev trga. Končno je padla odločitev, da se izgradi nove proizvodne prostore na sedanji lokaciji na Stegnah. Gradnja in preselitev sta bili končni 1967 leta. Novi prostori (okoli 1500 m²) in nove proizvodne naprave so omogočile velik količinski in kakovostni napredek. V livarski tehnologiji smo uvedli croning postopek in izdelavo croning peska.

Z novo tehnologijo je bilo mogoče izdelovati nove izdelke. Prednosti teh so ozke tolerance in boljše površine izdelkov. V večjih količinah smo začeli izdelovati magnetne boljše kakovosti. Prvič smo pričeli s proizvodnjo sintranih magnetov. Premajhne zmogljivosti naprav pa nam dovoljujejo izdelavo le nekaj pozicij v kvaliteti Al Ni Co 400 in 500.

Občutno se je povečala proizvodnja in izboljšala kakovost prešanih magnetov, ki jih proizvajamo v glavnem za izvoz. Vse to je omogočilo, da smo precej povečali asortiman izdelkov.

Letos imamo npr. v programu izdelavo okoli 80 izdelkov za 70 kupcev (20 % izvoz, 50 % Iskra, 30 % ostali). Proizvodnja, ki je bila v glavnem usmerjena v izdelavo zvočniških magnetov se je razširila še na magnetne za električne števec, za tahometre, za razne merilne instrumente, za magnetne vžigalnike, za telefonijo in druge magnetne.

Rast proizvodnje nam lepo prikazujejo naslednji podatki:

Leto	zaposlenih	proizvodnja
1951	—	laboratorijski poizkusi
1955	1.0	1.00
1960	1.3	7.5
1970	1.8	25.0
1975	2.0	41.0

Če vzamemo za leto 1955 faktor 1, je bila 1960. leta proizvodnja 7.5 x večja, 1965. leta 11,5 x, 1970. leta 25 x in 1975 leta 41 x. Število zaposlenih jasno ni naraščalo s takšno hitrostjo temveč veliko počasneje. Leta 1975 je bilo nasproti 1955 letu za 2,5 krat več zaposlenih.

Vendar pa opažamo, da zadnja tri leta tempo naraščanja proizvodnje upada. Proizvodne naprave so zastarele. Po 1967. letu ni bilo nobenih večjih vlaganj, namenjenih za povečanje, ali vsaj izboljšanje proizvodnje. Oprema je že 96 % odpisana in njena vrednost sedaj le cca 50 starih milijonov din. Naprave so iztrošene in zastarele. Zato ne moremo več slediti tempu razvoja industrije, niti v količinah, niti v kakovosti. Potrebno je bilo povečati zmogljivosti sinternih magnetov in dopolniti opremo, da bi lahko proizvajali kvalitete, kateri zahteva tržišče.

V ta namen smo pripravili program rekonstrukcije, ki vse to upošteva. V njem predvidevamo okoli 2,5 kratno povečanje proizvodnje. S sprejetjem srednjeročnega plana, v katerega smo vključili to rekonstrukcijo pa smo prevzeli obveznost, da bomo zagotovili razvoj tovarne za nadaljnjih 5 do 10 let.

V dosedanjih izvajanjih sem popoldne zanemaril podati prikaz razvoja



Lucija Vidovič in Nada Markovič leta v kontroli magnetov.

družbeno-ekonomskih odnosov. Jasno je, da je ta razvoj potekal tudi pri nas, tako, kot v celotni naši družbi. Tudi mi smo prešli vse faze: od centralistično vodenega državnega podjetja do samostojne temeljne organizacije združenega dela. Predaja tovarne delavcem v upravljanje, nova ustava nedavno sprejeti zakon o združenem delu — to so bili važni koraki v razvoju socialističnih samoupravnih odnosov.

Osnovno načelo teh naj bi bilo svobodno združevanje dela in sredstev, oz. gospodarjenje z delom sredstvi v celotni družbeni reprodukciji je neodtujljivo povezano z delavcem. V temeljni organizaciji združenega dela mi direktno uveljavljamo to pravico.

Z dogovarjanjem, s sprejemanjem samoupravnih dogovorov in sporazumov sprejemamo rešitve in reguliramo odnose na vseh ravneh, skratka sami moramo aktivno sodelovati pri reševanju vseh pomembnih vprašanj razvoja naše družbe. V celotnem našem razvoju se izraža nepretrgano graditve nove socialistične družbe. Uresničevanje teh novih socialističnih samoupravnih načel je v naših rokah to je naša dolžnost.

Končujem z željo, ki naj bo naša obveznost, da bomo obogatili z dosedanjimi izkušnjami še hitreje uspešneje usmerjali naše napore k dosegu čim večjih delovnih uspehov, za čim dosledneje uveljavitev socialističnih samoupravnih odnosov.



Jubilanti od 15- do 25-letnega dela v TOZD Magneti.

Pomembnost uspeha delovnega kolektiva TOZD Magneti je prav gotovo še večja, če upoštevamo, da v to dejavnost, razen v letu 1967, ko so Magnetne preselili iz zares nemogočih delovnih prostorov v Šiški, v novi proizvodni objekt na Stegnah praktično ni bilo kakih večjih vlaganj in so s prizadevnostjo in marljivostjo povečanje obsega in vrednosti proizvodnje dosegli na zastareli, dotrajani proizvodni opremi.

K proslavi v klubu delegatov se je zbral celoten kolektiv, razen peščice tistih, ki jim je to preprečila bolezen. Proslave pa se je udeležilo tudi precej povabljenih gostov.

vlaganja, ki naj bi tovrstno proizvodnjo usposobila za zahtevnejše naloge, ki jih težjato tako domači kot še zlasti tuja tržišča. Pri tem bo treba tudi v proizvodnji magnetov vlagati, da bo le-ta lahko sledila zahtevam tržišča.

Zbrane je slednjič pozdravil tudi predsednik skupščine ZP Iskra Vladimir Klavs in kolektivu čestital za uspehe, ki so jih s požrtvovalnostjo in neustavljivo voljo, ob sorazmerno težkih pogojih dosegli v tem četrstoletnem obdobju.

Sledila je še beseda enega izmed pobudnikov in prvega direktorja Instituta za elektrovezve Rudija Jan-



Le dva, ki v TOZD Magneti vztrajata od prvega dne proizvodnje: Miodrag Miloradović in Jože Tomšič.

GOVOR DIREKTORJA TOZD MAGNETI — DIPL. ING. ALOJZA SEVERJA NA PROSLAVI 25-LETNICE.

TOVARIŠICE IN TOVARIŠI!

Imam prijetno, a tudi odgovorno dolžnost, da spregovorim nekaj besed ob praznovanju naše petindvajsetletnice. S to slovesnostjo smo se pridružili vrsti delovnih kolektivov v naši domovini, ki so letos praznovali te tradicionalne mejnike v svojem obstoju in delovanju.

Proizvodni program magnetov je sad povojne zagnanosti in ustvarjalnosti naših ljudi. Obnova porušene domovine, izgradnja nove industrije na osnovi novih družbenih odnosov, je bila takrat imperativ časa. Uspehi niso izostali. Nove tovarne so pričele spreminjati našo družbo.

Eden izmed teh novih delovnih kolektivov je bil tudi Institut za elektrovezve. V njegovem okrilju je 1951 leta pričela skupina 7 delavcev razvijati nov izdelek — stalni kovinski magnet iz zlitine Al Ni. Dva izmed njih, eden je takrat komaj pričel svojo učno dobo, sta še sedaj člana našega delovnega kolektiva. Začeli so dobesedno iz nič. Streho jim je tedaj dajal Metalurški institut. Poizkusi so obrodili zaželene sadove.



Ob jubilejni proslavi v TOZD Magneti so dobili priznanja RK tudi tile krvojavci.



Jubilanti do 15-letnega dela v TOZD Magneti.



Stirje jublanti, ki so ob 25-letnici TOZD Magneti prejeli posebna priznanja za zahtevno in prizadevno delo.

Najprej je prisotne pozdravil predsednik delavskega sveta TOZD Magneti Franc Merhar in jim zaželel ob jubilejni proslavi čimveč sprosčenega

čarja. Tudi njegove čestitke so izražale globoko zadovoljstvo nad tem, kako je delovni kolektiv TOZD Magneti iz skromnih začetkov, brez izkušenj in s primitivnimi sredstvi v prvem obdobju, uspel razviti pomembno proizvodnjo, ki ji je z novimi vlaganji treba čimprej še bolj na stežaj odpreti vrata na trg.

Obiskali smo Industrijo avtoelektričnih izdelkov, TOZD DES-tovarno delovnih sredstev, Nova Gorica

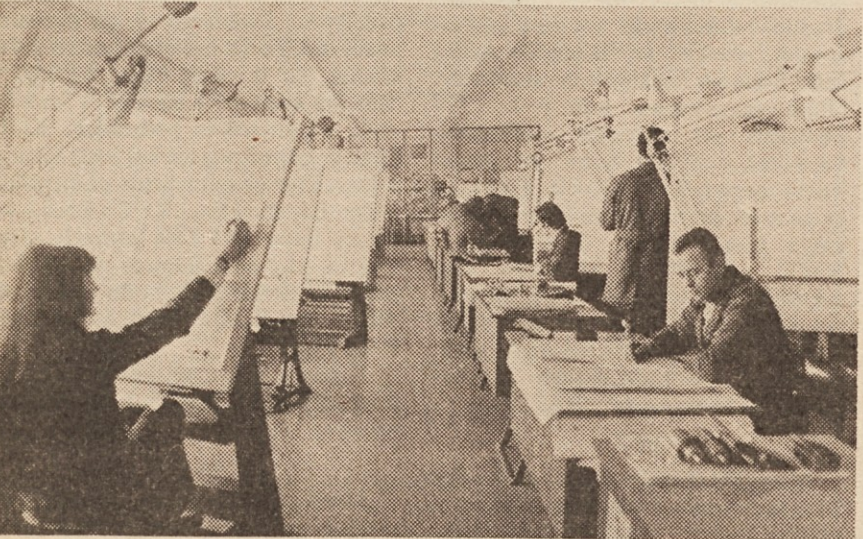
Se preden je pogovor z direktorjem temeljne organizacije DES Gabrijelom Pelikanom in vodji posameznih sektorjev dobro stekel, so me opozorili, da so osnovni cilji te TOZD istovetni s cilji vseh temeljnih organizacij v delovni organizaciji Avtoelektrika. Prav zato je tudi dohodek DES odvisen od uspešnosti poslovanja proizvodnih TOZD.

ZAČETKI V KRANJU

Podobno kot drugi deli šempeterske Avtoelektrike ima tudi Tovarna delovnih sredstev svoje zametke v Kranjski Elektromehaniki. Kot je znano, se je Avtoelektrika preselila iz Kranja v Šempeter leta 1960. Takrat so najprej ustanovili oddelek za tekoče vzdrževanje. Z leti se je le-ta širil, kot temeljna organizacija pa se je oblikoval februarja leta 1974.

Osnovna naloga temeljne organizacije DES je zdaj:

- projektiranje orodij, namenskih strojev in naprav
- proizvodnja orodij, namenskih strojev in naprav ter njihovo vzdrževanje



Projektivni biro TOZD DES. V ospredju vodja skupine Jože Bremec in konstrukterka Verica Janaškovič.

- vzdrževanje gradbenih objektov, komunalnih naprav in instalacij
- izvajanje investicij
- investicijsko vzdrževanje
- transportne storitve
- oskrba z energijo in zvezami
- nabava in prodaja za lastne potrebe.

Priznati moramo torej, da je dejavnost Tovarne delovnih sredstev izredno razvejana. Zato ni čudno, da je TOZD tako razdrobljena, oz. da deluje na petih osnovnih lokacijah. Velja namreč tole: podobno kot pri delovni organizaciji Avtoelektrika se tudi pri DES strokovne službe niso organsko razvijale po organizacijski in samoupravnih oblikah, kakršna je zdaj. Prav zato so oddelki locirani po domala vseh prostorih na dvorišču šempeterske Iskre. Ostali so pač tam, kjer so jih ustanavljali. Ta razdeljenost je seveda pogojena s samo naravo dela, saj se DES, kot že rečeno, ukvarja z izredno razvejano dejavnostjo, ki mu ne omogoča prostorske koncentracije, kljub temu pa si marsikaj želijo nove prostore, v katerih le ne bi bili tako

je tudi ta sektor razdeljen na tri oddelke — nabavno-prodajnega, oddelka za notranji transport in energetiko ter tehnološki oddelka za proizvodnjo orodij in naprav v DES.

V okviru nabavno-prodajnega oddelka skrbijo zlasti za rezervne dele za stroje v vsej delovni organizaciji, za orodja in investicijsko opremo ter za surovine za potrebe lastne temeljne organizacije.

V oddelku za notranji transport in energetiko imajo večje število tovarnjakov in viličarjev, lastno energetska postaja, naprave za komprimiranje zraka, skrbijo pa tudi za elektriko, vodo, plin, toplotno ogrevanje in podobno.

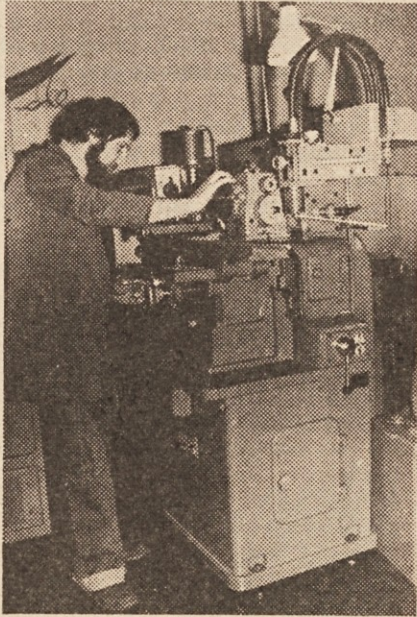
V okvir dejavnosti tehnološkega oddelka za proizvodnjo orodij in naprav v DES sodi planiranje in terminiranje proizvodnje orodij in naprav ter kooperacijsko sodelovanje z zunanjimi organizacijami.

Hkrati z zgraditvijo prostorov za novo temeljno organizacijo Malih zaganjalnikov so v Šempeterski Iskri poskrbeli tudi za infrastrukturne objekte. Postavili so novo električno omrežje, sistem transformatorskih postaj, zgradili plinsko postajo, dogradili in povečali zmogljivosti kotlarne in kompresorske postaje, uredili vodovod in kanalizacijo ter povečali zmogljivosti telefonske centrale. Seveda pa jih čaka še veliko dela, kot na primer ureditev dvorišča, parkirnih prostorov, itd. Eden najhujših problemov pa je vsekakor pomanjkanje skladiščnih prostorov, zaradi pomanjkanja denarja pa tudi ne morejo kupiti zadostnih količin viličarjev in tovarnjakov.

Kakšnih večjih kadrovskih problemov v gospodarsko-tehničnem sektorju, ali kot mu na kratko pravijo

je zaposleno več kot 80 ključavničarjev, strojnih in ročnih orodjarjev, strugarjev in delavcev drugih poklicev. Kot že samo ime pove, je njegova osnovna dejavnost proizvodnja orodij ter namenskih strojev in naprav. Sektor je razdeljen po funkcionalnosti izdelave orodij na strojno in ročno obdelavo.

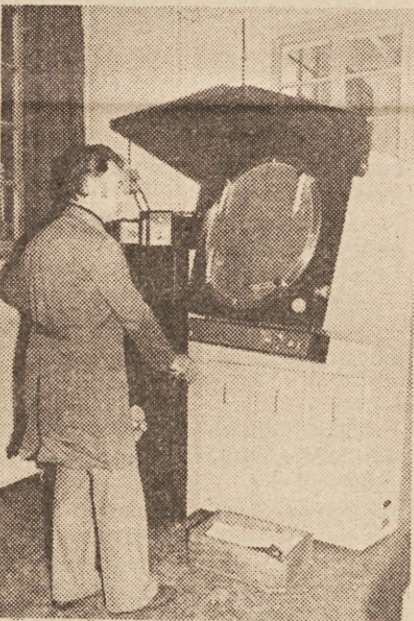
Oddelku strojne obdelave skrbi za izdelavo strojnih delov za generalni remont in splošno delavnico njihovoga



Ob profilnem skobelnem stroju v orodjarni je zaposlen Silvij Simčič.

sektorja, v oddelku ročne obdelave pa za finalizacijo orodij in namenskih naprav.

Sedanja dejavnost proizvodnega sektorja je usmerjena predvsem v osvajanje orodij in naprav za nove izdelke proizvodnih temeljnih organizacij. V prihodnje želijo povečati zlasti proizvodnjo orodij in naprav, in sicer zlasti orodij za hladno oblikovanje in orodij za izdelavo rotorskega lista.



Edvard Ščukovič je kontrolor orodij na profilnem projektorju.

Delavnice proizvodnega sektorja so opremljene še kar dobro, čeprav bi potrebovali več novih, sodobnejših in natančnejših strojev. Ena njihovih največjih želja je, da bi kupili stroj za profilno brušenje. V srednjeročnem načrtu razvoja celotne Avtoelektrike si je ta sektor v tovarni delovnih sredstev zastavil kot enega osnovnih ciljev obnovo strojnega parka, ki je z leti že nekoliko zastarel, je pa tudi že precej izrahljen.

SEKTOR ZA VZDRŽEVANJE

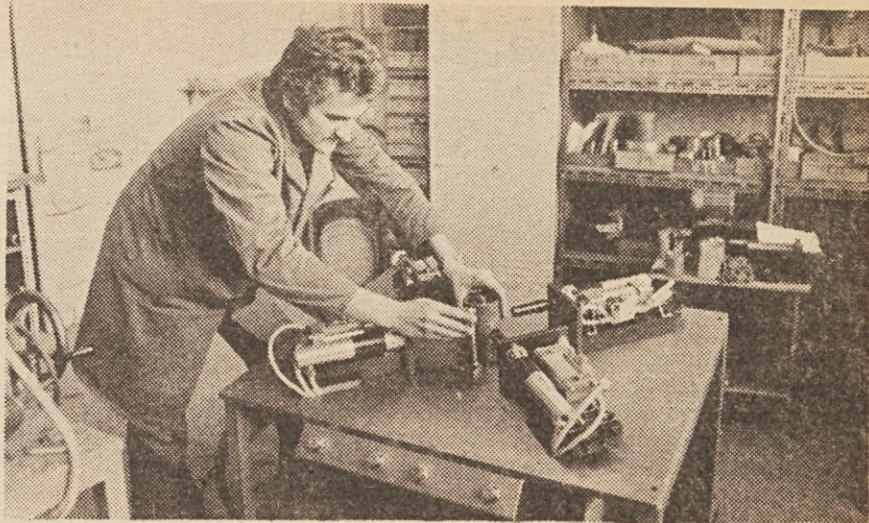
Ta sektor je v DES največji, saj zaposluje skoraj 100 delavcev. Njegova osnovna naloga je vsekakor vzdrževanje obstoječih strojev, naprav, orodij in instalacij. Podobno kot prejšnja dva sektorja, so tudi vzdrževalci razdeljeni na več oddelkov, in sicer pet:

- tehnološko-konstrukcijski oddelka,
- elektrodavnica,
- vzdrževanje orodij,
- vzdrževanje mehanizmov,
- obdelovalnica mehanskih delov.

V tehnološko-konstrukcijskem oddelku konstruirajo in tehnološko pripravljajo različne nadomestne dele, ki so potrebni za redno vzdrževanje strojev, naprav in orodij, drugi oddelki oziroma sektorji pa skrbijo za uresničitev njihovih načrtov.

PROJEKTIVNI BIRO

O svoji dejavnosti pravijo malec hudomušno: projektiramo vse tisto, česar ne projektirajo v razvojnem od-



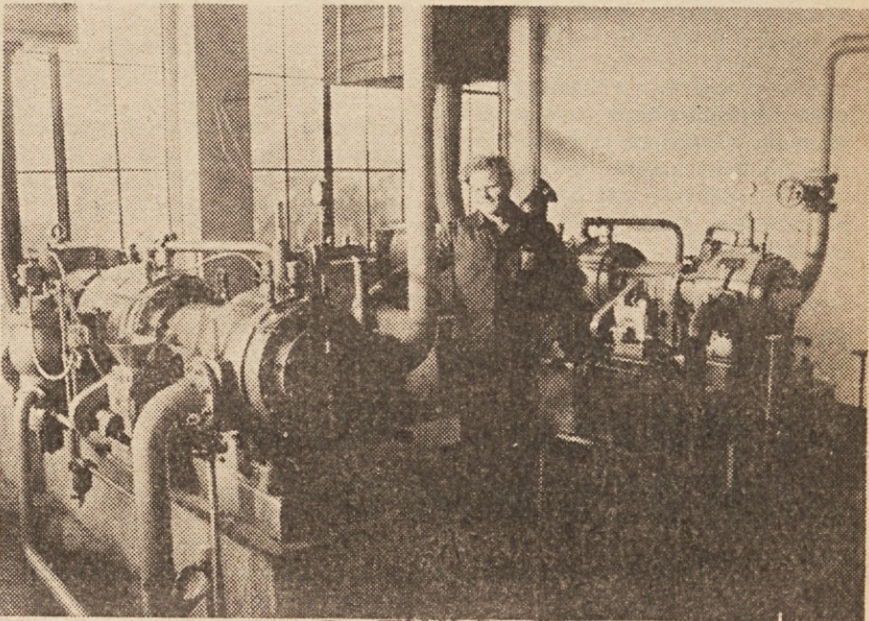
Konstruktor Drago Lisac je projektiral in razvil napravo za privijanje polovih čevljev na stator.

delku delovne skupnosti skupnih služb Avtoelektrike, torej nam ostane projektiranje orodij, naprav, namenskih strojev ter drugih naprav in priprav, ki jih v temeljni organizaciji DES rabimo za vzdrževanje. Poleg tega načrtujejo tudi orodja, naprave in pripomočke za proizvodnjo novih izdelkov Avtoelektrike, hkrati pa skrbijo za vse spremembe in rekonstrukcije v proizvodnih temeljnih organizacijah, ki se nanašajo na spremembe pri izdelkih, poleg tega pa je njihova domena tudi druga konstrukcijska za potrebe vzdrževanja. Ob tem naj takoj zapi-

rekel, zrasli na domačem dvorišču šempeterske Iskre.

DES KOT CELOTA

Iz nekdanjih delavnic za vzdrževanje je Tovarna delovnih sredstev takšna kot je zdaj, nastala šele v začetku leta 1974. Tisto leto so imeli precej težav pri reševanju ekonomskih odnosov med DES in proizvodnimi temeljnimi organizacijami. Ti odnosi, kot vse kaže, še zdaj niso povsem razčiščeni, čeprav se v šempeterski Iskri zavedajo, da bi moral biti dohodek tovarne delovnih sredstev



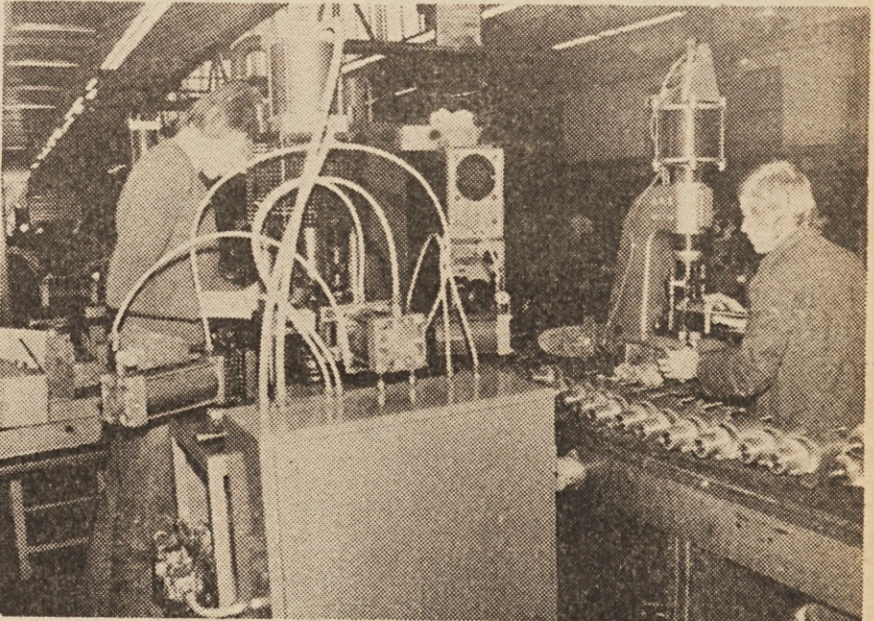
V kompresorski postaji je kot kurjač zaposlen Emerik Furlan.

šemo, da imajo vse svoje zmogljivosti razprodaje že za dve leti naprej.

Tudi projektivni biro je razdeljen na več sektorjev ali bolje rečeno skupin, in sicer glede na posebnosti orodij in naprav. Takšna specializacija je bila potrebna tudi zaradi dejavnosti posa-

odvisen od uspešnosti poslovanja proizvodnih temeljnih organizacij Avtoelektrike, za katere opravlja storitve.

Direktor tovarne delovnih sredstev Gabrijel Pelikan nam je povedal, da njihova Temeljna organizacija posluje



Na posnetku je naprava za krivljenje rotorskih palic. Projektirali in izdelali so jo v DES.

meznih proizvodnih organizacij Avtoelektrike v Šempetru.

Te tipične skupine so: skupina za projektiranje orodij za hladno kovanje, skupina za konstruiranje orodij za obdelavo pločevine in avtomatizacijo, skupina za opremo namenskih strojev in montažo, ter skupina za namenske stroje in naprave.

„Mislim, da se lahko pohvalimo, da naši konstrukterji in tehnični risarji uspešno sledijo vsem zastavljenim nalogam,“ poudarja vodja projektivnega biroja Drago Štefanič. „Oddelki je začel pred desetimi leti, in sicer z dvema konstrukterjema in enim risarjem, zdaj pa nas je okoli trideset. Kljub precejšnji fluktuaciji nam je uspelo usposobiti ter razširiti in prilagoditi dejavnost našega biroja zahtevam temeljnih in delovne organizacije. Po mojem mnenju je eden najpomembnejših pokazateljev naše moči in sposobnosti ta, da so vsi konstrukterji, ki so zdaj zaposleni v našem biroju ali pa v DES, lahko bi

letos na robu rentabilnosti. Na slabši poslovni rezultat so vplivale predvsem proizvodne in zlasti prodajne težave temeljnih organizacij. Računajo pa, da DES letošnjega leta ne bo končal z izgubo. Ko smo glavnega direktorja in vodje posameznih sektorjev Maksa Milavca, Franca Bizjaka, Jožeta Gruntarja in Draga Štefaniča vprašali o načrtih njihove temeljne organizacije, so opozorili zlasti na to, da bo skušal DES omogočiti proizvodnim temeljnim organizacijam, seveda kar je v njegovi moči, da bodo normalno poslovale. Skrbeli bodo zlasti za racionalizacijo, veliko pozornosti pa bodo namenili prav osvajanju novih izdelkov v proizvodnih temeljnih organizacijah.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Štipendije so podeljene

V torek, 7. decembra je bila seja Odbora za štipendije, kjer so obravnavali zadnje prošnje na ponovni razpis štipendij. Ugotovili so, da je bil odziv pri dijaki in študentih ugoden za Iskro, saj je bilo prosilcev daleč več, kot podeljenih štipendij.

Štipendije so bile letos v Iskri razpisane trikrat, spomladi, jeseni in s ponovnim razpisom za tiste šole, za katere se je javilo najmanj kandidatov. Odziv je bil ugoden. Na sejah meseca julija, avgusta, oktobra in decembra je bilo sprejetih toliko novih štipendistov, kot se nikoli doslej. Torej je ZP letos dosegel neuraden rekord pri iskanju novih kadrov, kar jasno kaže, da se vse TOZD zavedajo resnosti kadrovske strukture in potrebe po vse višji izobrazbi svojih članov.

Štipendije pa so bile razpisane in podeljene takole: Visoke in višje šole razpisanih 216 - podeljenih 168 Srednje šole: razpisanih 227 - podeljenih 203 Poklicne šole: razpisanih 296 - podeljenih 240.

Prosilcev je bilo daleč več, kot razpisanih štipendij, vendar vseh štipendij niso podelili, ker nekateri prosilci niso izpolnjevali vseh pogojev, nekateri pa so preveč oddaljeni od tovarn, v katerih se želijo po končanem študiju zaposliti.

Predvsem je razveseljivo dejstvo, da je na elektrofakulteti podeljenih 96 štipendij, se pravi, da je večina potreb programiranih kadrov pokrita. Prav tako je opaziti večje zanimanje za poklicne šole, ki so bile do nedavnega precej deficitarne.

Obiskali smo Industrijo avtoelektričnih izdelkov, TOZD DES, Nova Gorica

(Nadaljevanje s 5. strani)

VSA SKRB IZOBRAŽEVANJU

Omenili smo že, da je boj proti ekstenzivnemu zaposlovanju trenutno eden najpomembnejših vodil njihove kadrovske politike. Prav zato so posvetili največ pozornosti šolanju kadrov - štipendistom in izrednim študentom - samoplačnikom. Rednih štipendistov so imeli maja letos 45, izrednih 20, izrednih študentov - samoplačnikov pa je 34.

Za šolsko leto 1976/77 so razpisali

Odbor je razpravljajal tudi o prošnji Kluba štipendistov Iskre, da bi TOZD - štipenditorice bodočim strokovnjakom omogočile obiskovanje tečajev tujih jezikov. Odbor je že pred meseci dobil soglasje 32 TOZD, ki so pripravljene plačevati stroške tečajev svojim študentom, Iskra Commerce pa bi sicer stroške nosil, toda pod posebnimi pogoji.

Ker torej ni bilo enotnega sklepa, so prisili za pomoč sekretariat ZP. Ta pa je razložil, da je o vprašanju kompetentni sklepati Odbor za kadre. Stvar se je še bolj zavozlala. Dejstvo pa je, da bo šolsko leto minilo, o tujih jezikih se mnogo modruje, razpravlja in usklajuje mnenja, študentje pa spet eno leto ne bodo dobili prepotrebne znanja tujih jezikov.

Odbor je reševal tudi več prošenj za izplačevanje štipendije študentom, ki jim je univerza omogočila ponoven vpis. Študijske pogoje torej izpolnjujejo, ne pa pogodbenih obveznosti. Predvsem pa bi bilo tako izplačevanje krivično do študentov, ki so svoje študijske obveznosti redno opravili, ponovno vpisani pa dejansko ponavljajo letnik. Zato so bile vse tovrstne prošnje rešene negativno, razen pri tistih, ki niso opravili izpitov zaradi bolezni.

Sejo so zaključili s sklepom, da naj se dva izvoljena zastopnika pogovorita z zastopniki skupščine ZP o vsej kadrovski problematiki in predvsem o problemu izobraževanja in štipendiranja, ker se je na tem področju nabralo mnogo odprtih vprašanj.

F. Kotar

Predlog programa dela KS ZSM SOZD Iskra v I. 1977

1. Enotnost akcije vseh družbeno-političnih organizacij
2. Izobraževanje:
 - a) seminarja KS ZSM SOZD Iskra (april, november)
 - b) marksistični krožek
3. Šport in kultura:
 - a) srečanje mladih Iskre in Gorenja (maj)
 - b) pokroviteljstvo nad likovnimi razstavami mladih umetnikov
 - c) športne in kulturne dejavnosti v okviru sindikata
4. Mladinske delovne akcije:
 - a) brigada SOZD Iskra (april, maj, junij)
 - b) brigada EEIJ
5. Sodelovanje mladih v okviru elektro in elektronske industrije Jugoslavije.
6. Mednarodno sodelovanje:
 - a) sodelovanje s koroškimi Slovenci
 - b) seminar za koroške Slovence
 - c) izmenjava obiskov
 - d) možnost kulturnih izmenjav (dramske skupine, foto razstave, pevski zbori)
7. Informiranje:
 - a) obveščanje preko glasila Iskra
 - b) izdajanje informacijskih listov
 - c) priprava priročnika za delovanje OO ZSM
8. Kadrovska politika:
 - a) priprava kadrovske evidence po vseh OO ZSM
 - b) kadrovanje mladih v ostale DPO in samoupravne organe
 - c) vključevanje mladih v ZK
9. Organiziranost štipendistov SOZD Iskra:
 - a) počitniške prakse
 - b) ureditev kadrovske evidence
 - c) klub mladih inovatorjev
10. Koordinacija dela z občinskimi konferencami in republiško konferenco ZSMS.
11. Oživiljanje aktivnosti OO ZSM s posveti in obiski.
12. Inovacijska dejavnost:
 - a) anketa o možnih inovacijah
 - b) povezava mladih delavcev v klub inovatorjev pri KS

ad 1

Mladi združeni v Koordinacijski svet ZSM v SOZD Iskra bomo aktivno sodelovali z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami v SOZD, kot enotna fronta. Enotnost akcije se bo odražala v tem, da sprejemamo kot osnovo vsebinskega delovanja ZSM v SOZD program ZK SOZD pri čemer si bomo mladi v sodelovanju z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami prizadevali v okviru samoupravnih organov predvsem za:

- dosledno uveljavljanje določil Zakona o združenem delu tako v družbenoekonomskih odnosih kot pri samoupravnem organiziranju in uresničevanju samoupravljanja,
- dosledno izvajanje sprejetih temeljev srednjeročnega načrta SOZD Iskra predvsem pri osvajanju novih programov,
- razvijanje dogovajanja na nivoju SOZD EKI in elektro industrije Jugoslavije

ad 2

Za zagotavljanje akcijske sposobnosti in družbeno-politične osveščenosti mladih, ki delujejo v okviru ZSM SOZD Iskra, bomo mladi organizirali različne oblike izobraževanja. Poleg rednega izobraževanja, ki poteka po OO ZSM preko OK ZSMS, bomo organizirali dva seminarja na temo problematika v SOZD Iskra.

Kot posebna oblika intenzivnega družbeno-političnega izobraževanja se je že uveljavil marksistični krožek, ki ga bomo letos kadrovsko okrepiли in mu razširili krog aktivnosti. V delovanje tega krožka nameravamo vključiti vse mlade, ki so zainteresirani za zahtevnejše marksistično izobraževanje.

Delovanje tega krožka naj bi se čutilo tudi v izobraževanju po OO ZSM, saj bo moral ta krožek usposabljal predstavnike izobraževalnih komisij OO ZSM, pripravljati programe za temeljno izobraževanje po OO ZSM, pripravljati programe in izvedbo izobraževanja mladih za sprejem v ZK

itd. Seveda bo ta marksistični krožek potreboval za delovanje tudi izdatno podporo Marksističnega krožka pri RK ZSMS in MK pri MK ZSMS Ljubljana, kakor tudi organizacije ZK na vseh nivojih organiziranosti.

ad 3

Tudi športno-kulturna dejavnost pri delu ZSM v SOZD Iskra dobiva pomembno vlogo predvsem pri spoznavanju mladih. Ta aktivnost se je že v dosedanjih obdobjih dobro obnesla, saj je bilo organizirano več športnih tekmovalj, kulturnih srečanj, kvizov itd. Mladi se bomo na tem področju tudi v prihodnje angažirali, tako samostojno, kot v sodelovanju s sindikatom. Posebno novost na tem področju predstavlja sodelovanje s študentskimi organizacijami FORUM in SKUC ter pokroviteljstvo nad razstavami mladih likovnikov v našem poslovnem centru.

ad 4

Mladinske delovne akcije si v delovanju ZSMS pridobivajo izredno pomembno mesto. Akcije imajo tako družbeno-ekonomski kot tudi izobraževalni pomen, saj postajajo velika šola bodočih mladinskih aktivistov. Mladi nameravamo tudi v I. 1977 pomagati pri izgradnji počitniških kapacitet v SOZD Iskra, pri čemer bomo organizirali delovne akcije na Dugem otoku za usposobitev kampa, kakor tudi v Pineti, če se bomo v SOZD odločili za izgradnjo tega rekreacijskega centra. Poleg internih delovnih akcij, se bomo mladi udeležili tudi ostalih delovnih akcij, predvsem pa tradicionalne brigade „Bratstvo in enotnost“ EEIJ.

ad 5

Mladi SOZD Iskra bomo tudi v tem letu sodelovali z ostalimi mladimi v okviru elektro in elektronske industrije Jugoslavije. Večjo pozornost bomo posvetili sodelovanju z mladimi SOZD Gorenja, s katerimi smo do sedaj uspeli vzpostaviti samo kulturno športne stike. Zato bomo v I. 1977 poskušali več narediti, da tudi mladi prispevamo v iskanju prave vsebine našega sodelovanja v SOZD EKI.

V okviru ostale elektro in elektronske industrije Jugoslavije mladi sodelujemo že 10 let. Ohranili bomo sodelovanje na majske srečanjih in v brigadi „Bratstva in enotnosti“. Prizadevali si bomo, da bo to sodelovanje pridobilo tudi ekonomsko vsebino pri čemer se bomo zavzemali, da se na vseh nivojih začnejo resnejše spoznavati o delitvi programov, skupnih servisih itd.

ad 6

Posebno pozornost bomo v I. 1977 posvetili tudi mednarodnemu sodelovanju, predvsem sodelovanju z našimi manjšinami v Avstriji in Italiji. To sodelovanje bomo razširjali tako, da bo čimveč naših OO ZSM konkretno sodelovalo z zamejskimi Slovenci. Kot skupne akcije si bomo prizadevali organizirati za koroške Slovence in pridobiti nekaj štipendij za socialno ogrožene zamejske Slovence.

ad 7

Temeljito informiranje je osnovnega pomena za dobro delovanje OO ZSM. Zato si bomo mladi prizadevali ojačati informiranost članstva ZSM in ostalih zaposlenih v SOZD Iskra o svojem delu, načrtih, željah, stališčih itd. Poleg glasila Iskra in informiranja preko lastnih informacijskih listov si bomo prizadevali za čimveč osebne informiranja, ki je tudi najefikasnije. V I. 1977 bomo izdali (če bodo zagotovljena finančna sredstva) priročnik za delovanje OO ZSM v SOZD Iskra, v katerem bodo zbrane izkušnje pri našem delu, način vodenja sestankov,

sestavljanje zapisnikov, organizacija seminarjev, izdelava poslovnika itd.

ad 8

Kadrovske politike bomo v skladu s stališči 6. seje RK ZSMS posvetili v I. 1977 večjo pozornost. Mladi se zavedamo, da je dobra kadrovska politika ena od osnov, ki zagotavljajo uspešno delo OO ZSM, kakor tudi uspešno uveljavljanje stališč mladih na vseh nivojih družbenega življenja. Zato bomo v I. 1977 v vseh OO ZSM pripravili kadrovske evidence, ki nam bodo omogočile kadrovanje res odgovornih mladincev za vse funkcije v ZSM in ostalih DPO ter samoupravnih organov. Posebno pozornost bomo posvetili sprejemanju mladine v ZK, pri čemer moramo zahtevati, da se mladi komunisti aktivno vključijo v delo ZSM v skladu s sklepi 3. seje predsedstva ZKJ.

ad 9

V I. 1977 si bomo prizadevali, da v delovanje mladih v SOZD Iskra aktivneje vključimo štipendiste SOZD Iskra, ki so organizirani v Klubu štipendistov. Zavedamo se, da moramo mladi omogočiti našim bodočim sodelavcem, da se bodo lažje vključili v delo po končanem študiju. V sodelovanju s kadrovskim področjem SOZD Iskra si bomo prizadevali najti ustreznejše rešitve za opravljanje počitniških praks štipendistov SOZD Iskra, pri čemer bodo OO ZSM prevzele mentorstvo nad opravljanjem počitniških praks in skrbela, da bodo kadrovske službe po TOZD resnično opravile svojo vlogo.

Posebno vlogo pri delovanju Kluba štipendistov bo imel klub mladih inovatorjev.

ad 10

Mladi SOZD Iskra predstavljajo pomemben delež mladih delavcev v SR Sloveniji. Zato si bomo prizadevali, da bomo v I. 1977 okrepiли sodelovanje z občinskimi konferencami ZSMS in RK ZSMS. Sodelovanje bomo uredili po zgledu sindikata tako, da bomo sodelovali pri koordiniranju programov, s čimer bomo dosegli najefikasnije delovanje članov ZSM v SOZD Iskra.

ad 11

Tudi v I. 1977 bomo nadaljevali s prakso obiskov po aktivih in OO ZSM, ki ne delajo ustrezno. V takih obiskih bomo izmenjevali izkušnje in skušali v sodelovanju z mladimi člani ZK in sindikata poživiti mladinsko aktivnost. K takemu sodelovanju bomo pritegnili tudi OK ZSM.

ad 12

V I. 1977 bomo več pozornosti posvetili oživiljanju inovacijske dejavnosti. Zavedamo se, da je intenzivna inovacijska dejavnost v naši industriji vitalnega pomena za dobro gospodarjenje in socialno varnost zaposlenih. Zato bomo v I. 1977 organizirali skupaj s službo SIL v SOZD Iskra anketo, ki bo zajela vse zaposlene in v kateri bomo skušali zajeti večino inovacijskih pobud zaposlenih. Izkazalo se je, da je med zaposlenimi veliko idej, ki pa jih ne izvajamo, ker zaposleni ne poznajo postopka za prijavo ideje.

Poleg ankete nameravamo v I. 1977 tudi poživiti delovanje kluba mladih inovatorjev, v katerega nameravamo poleg štipendistov vključiti tudi ostale zainteresirane mlade delavce. Pričakujemo, da bo ob ustrezni pomoči v materialu iz naših TOZD, ta klub tudi zaživel.

Poleg navedenih akcij se bo v delovanju ZSM odvijala tudi vrsta drugih dejavnosti, ki so potrebne za tekoče delovanje OO ZSM in katere smo sprejeli s programi v OO ZSM, KS v OZD, OK ZSMS in RK ZSMS.

POTOVANJA V EGIPT

V času zimskih počitnic pripravljamo zanimiva potovanja z letalom DC-9 v naravno galerijo spomenikov v dolini reke Nila.

Egiptovska dežela ob Nilu je bila in bo vedno za potnike vsega sveta ena najbolj privlačnih in najbolj zanimivih na svetu.

V svojevrstnem naravnem okolju so ohranjeni spomeniki iz davnine, spomeniki, ki presenečajo tako po svojih razsežnostih kot tudi po svoji umetniški vrednosti.

Kairo Luxor - Asswan od 21. 1. do 27. 1. 1977 - cena 8-dnevnega paketa je 6.300 din

Luxor Kairo od 28. 1. do 1. 2. 1977 - cena 5-dnevnega paketa je 5.500 din

Kairo Luxor od 1. 2. do 5. 2. 1977 - cena 5-dnevnega paketa je 5.500 din

Luxor Kairo od 5. 2. do 9. 2. 1977 - cena 5-dnevnega paketa je 5.500 din

Kairo Luxor od 9. 2. do 13. 2. 1977 - cena 5-dnevnega paketa je 5.500 din

Vse informacije in prijave sprejema uprava Počitniške skupnosti Iskra, Ljubljana, Trg revolucije 3, K/2, telefon 324-765

Marjeta Podlesnik



Vodja delavnice vzdrževanja je Angel Suligoj, v delavnici pa je med drugimi zaposlen tudi strojni ključavničar Jože Stopar.

26 štipendij za redni ter 12 za izredni študij. Dvomimo, če se lahko katera druga tako majhna temeljna organizacija kot je DES, pohvali s tako velikim številom štipendistov. Daleč pred drugimi pa je tudi v delovni organizaciji Avtoelektrika, saj odpade nanjo okoli 70 odstotkov stroškov za štipendiranje. Pri vsem tem pa je njihova boleča rana ta, da se veliko njihovih diplomantov pozneje rajši zaposli v proizvodnih temeljnih organizacijah, ker imajo tam boljše pogoje dela, menda tudi boljše osebne dohodke in podobno.

NOVI PROSTORI - BOLJŠA ORGANIZACIJA IN VIŠJA STORILNOST

Delno smo že spregovorili o na-

Novice od tu in tam

Na Jesenicah so na Dan republike slovesno odprli novo valjarno Bela za hladno valjane trakove. Proizvajala bo med drugim tudi dinamo hladno valjano pločevino in trakove, ki jih pri nas potrebuje zlasti industrija elektromotorjev. Valjarna je veljala 920 milijonov dinarjev. Zaposluje sedaj 430 delavcev, ki bodo predvidoma ustvarili letno proizvodnjo v vrednosti poldruga milijarde dinarjev.

Ljubljanska „Metalka“ je tudi odprla na Dan republike nove notranje skladiščne prostore v izmeri 20 tisoč m² poleg tega pa še za 50 tisoč m² odprtega prostora. Vsa investicija je veljala 156 milijonov dinarjev. 70 % investicij je krila „Metalka“ sama, preostali del pa je prispevala Ljubljanska banka.

Zagrebski „Vjesnik“ poroča v obširnem članku, kako se v praksi razhajajo domača PTT podjetja in industrija za telekomunikacije. Zaradi pomanjkanja investicijskih sredstev domača industrija na veliko izvažajo. Samo izvoz „Nikole Tesle“ bo dosegel letos vrednost 430 milijonov dinarjev. „Nikola Tesla“ krije sedaj 70 % vseh potreb v državi, čeprav niti ne izkorišča vseh proizvodnih zmogljivosti. Podjetje je v zadnjem času zelo napredovalo in je prešlo v sam vrh svetovne telekomunikacijske tehnologije z elektronsko upravljanimi centralami (SPC).

„Gospodarski vestnik“ objavlja v članku o proizvodnji kondenzatorjev podrobne podatke o kreditu, ki ga je podelila podružnica Ljubljanske banke v Črnomlju v znesku 12 milijonov dinarjev naši tovarni kondenzatorjev v Semiču. Poglavitni pogoji najetega kredita: odplačilni rok pet let, obrestna mera 10,5 %, začetek odplačevanja 1. julija 1978.

V Romuniji se je mudila delegacija Gospodarske zbornice Slovenije. V razgovorih z romunskimi gospodarstveniki je naša delegacija opozorila na pripravljenost slovenskega gospodarstva za dolgoročne in tesnejše proizvodno sodelovanje z romunskimi podjetji avtomobilske, strojne, kovinsko-predelovalne in elektroindustrije. Pogovori o kooperaciji v avtomobilski industriji (IMV–Dacia) in elektroindustriji (Iskrina proizvodnja električnega ročnega orodja in multipleks naprav) so bili že opravljeni, potrebno je le še podpisati pogodbe o konkretnem sodelovanju.

V Škofji Loki so zgradili novo poslovno hišo, ki je veljala 17 milijonov dinarjev. Vanjo se je vselila tudi uprava Iskre, industrije za splošno rabo, ki ima v najemu 704 m² poslovnih prostorov. Trenutno je v novi stavbi zaposleno 23 naših sodelavcev.

Zvezni izvršni svet je pripravil spremembo zakona o zagotovitvi sredstev za kritje preseženih stroškov pri izgradnji proge Beograd–Bar s tem, da bi začeli z odplačevanjem šele čez štiri leta. V obrazložitvi navaja ZIS, da ima Črna gora deficit v višini 1.120 milijonov dinarjev. Samo letos se je povečal deficit za 320 milijonov, od tega znašajo polovico izgube organizacij, ki poslujejo z izgubo. Največje obveznosti republike obsegajo seveda hidroelektrarna Piva in proga Beograd–Bar.

Ei v Nišu je od sedaj sestavljena organizacija združenega dela konstituirana na novem samoupravnem in dohodkovnem principu. Sestavlja jo 43 tozdov, oziroma 11 delovnih organizacij, v katerih je skupno zaposleno 22 tisoč delavcev.

V Beogradu se je začelo 15-dnevno zasedanje mednarodne elektrotehnične komisije. Pri delu sodeluje 120 strokovnjakov iz 19 držav. Cilj sestanka je določitev mednarodnih standardov na področju telekomunikacij.

Vse izdelke EI iz Niša bodo kupci v naslednjem letu lahko dobili na kredit s pogoji, ki so sedaj v veljavi. Tako je določil koordinacijski odbor skupščine podpisnikov samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev, v katerem je poleg EI še 60 največjih trgovinskih organizacij v državi.

Lani smo uvozili različno blago v skupni vrednosti 7,7 milijarde dolarjev. Večino tega blaga v skupni vrednosti nad pet milijard dolarjev smo uvozili brez kakršnekoli kontrole kvalitete in tako postali najmanj zaščiten država v Evropi! Razen fiskalne zaščite, ki jo predstavlja carina in davek na promet, ne obstoji nikaka druga kontrola. Izjema pri tem je le uvoz kmetijskih in živilskih izdelkov.

„Gorenje“ iz Velenja je letos povečalo izvoz v ZRN za 15 %. Do konca letošnjega leta bo vrednost preseгла 100 milijonov DM. Sedaj ima „Gorenje“ v mestu Furth skladišče na prostoru 4.000 m² in nad 200 servisnih mest po vsej ZRN za popravila aparatov za gospodinjstvo. V „Gorenju“ računajo, da bodo naslednje leto povečali izvoz v Zahodno Nemčijo še za nadaljnjih 15 %.

Na gradu Bogenšperk pri Litiji je odprta do konca leta razstava, ki sta jo podprla litijska kulturna skupnost z zvezo kulturno-prosvetnih organizacij občine Litija in ZP Iskra. Razstavljata likovnik Jože Volarič z liki narejenimi s pomočjo varilnega aparata in Ivan Razaoršek z ornamentiko.

Sarajevski „Energoinvest“, ki zaposluje 32 tisoč delavcev, s skupno proizvodnjo 10 milijard dinarjev, bo v prihodnje tudi SOZD. Sestavljalo ga bo 35 delovnih organizacij s približno 100 tozdov. V „Energoinvest“ je vključen tudi cetinjski „Obod“.

Mariborski „Večer“ obširno poroča o skupni seji komiteja ZKS Celje in tovarniškega komiteja ZKS v Iskri–EMO. Čeprav so v EMO v juniju izdelali sanacijski program, do danes ni bil v celoti uresničen. Skoraj vsi tozdi izkazujejo izgubo, vendar se manjša tako, da jo morda do konca leta niti več ne bo. V članku navajajo objektivne težave v posameznih tozdih, ob koncu pa zaključuje članek Ljotz Trstenjak, da bo treba vse, kar ne sodi na vodilna mesta, zamenjati in spremeniti oziroma izboljšati tudi medsebojne odnose.

Beogradska „Politika“ objavlja na podlagi razgovora z našimi vodilnimi delavci ZP obširen članek o Iskri z vsemi letošnjimi poslovnimi podatki in načrti za prihodnje. Podrobneje navaja lani sestavljen akcijski program za odkrivanje notranjih rezerv, imenovan po „trinajstih točkah“, ki zadevajo zlasti zmanjšanje stroškov proizvodnje in povečanje produktivnosti, akumulativnosti, likvidnosti in izvoza. Članek zaključuje ugotovitve, da je Iskrina akumulativnost manjša od zahtev, postavljenih v srednje-ročnem programu razvoja.

Po podatkih informativne službe zavoda „Crvena zastava“ so se stroški reklamacij v jamstvenem roku zmanjšali za 5,3 %. Najbolj so se zmanjšali stroški pri vozilu Zastava 750 in sicer na 4,32 %, najmanjši nasploh pa so pri toenki 1,10 %. Mnogo kooperantov „Crvene zastave“, med njimi tudi Iskra, je zmanjšalo stroške za reklamacije še bolj kot so načrtovali. Vzlic temu, da so v tovarni izvedli 48 izboljšav, stanje še vedno ni zadovoljivo poroča titograjska „Pobjeda“.

V tozd RIZ, tovarne televizorjev v Slunju, je zaposleno 650 delavcev, izgube pa so naredili za 65 milijonov dinarjev. Tozd je izvršila samo 11 % načrta po obračunu za tretje trimesečje in sicer zaradi tega, ker ni bilo denarja za nabavo sestavnih delov. Slunjska tovarna ima na zalogi 29 tisoč črno-belih televizorjev. Bolje je z bavnimi televizorji, za katere velja veliko povpraševanje. Le-teh bodo do konca leta izdelali še 9.000. Aprila je prodal slunjski RIZ samo 97 črno-belih televizorjev, oktobra pa 7.000.

Zbral in uredil Marjan Kralj

Občni zbor Kluba štipendistov

V četrtek, 9. decembra, je bil na Fakulteti za elektrotehniko občni zbor štipendistov Iskre. Obisk je bil zelo dober, saj se je zbralo nad 550 učencev, dijakov in študentov. Tudi vsebinsko je bil razgiban, saj je bilo treba razčistiti vrsto vprašanj iz preteklega leta in sprejeti načrt dela za prihodnje leto.

Poleg številnega obiska članov kluba, je bilo precej zastopnikov ZP in posameznih DO, ki so v imenu delovnih kolektivov pozdravili bodoče sodelavce in odgovarjali na postavljena vprašanja.

Predsednik izvršnega odbora kluba Mirko Ivančič je poročal o delovanju kluba v preteklem letu. Klub je deloval predvsem po komisijah, oziroma „interesnih skupinah“ okrog komisij. Kakih posebno novih dejavnosti ni bilo in tudi ne novih akcij. Nekaj težav so imeli s financami, saj še



Predsednik Kluba štipendistov Iskre Mirko Ivančič med poročilom.

do občnega zbora niso dobili vse obljubljene dotacije. Predvsem pa je predsednik apeliral na kolege, naj bi aktivno sodelovali pri delu štipendistov, saj je v zadnjem letu v glavnem delal le izvršni odbor, ostali člani pa so stali bolj ob strani. Tako pasivno obnašanje pa ne more roditi drugega kakor stagnacijo. Sledilo je poročilo predsednikov komisij.

Komisija za medklubsko dejavnost je nova. Navezala je stike s številnimi študentskimi klubi po Sloveniji in Hrvaški. Predsednik se je pritožil, da je medklubska dejavnost „bolehalo za kronično nedejavnostjo članov“. Kljub temu jim je uspelo sodelovati s primorskimi študenti na maršu po Brkinih, udeležili so se piknika s klubom Veli Jože in bili so na maršu na Učki, pravtako z Velim Jožem. Šli pa so tudi na izlet v Trst.

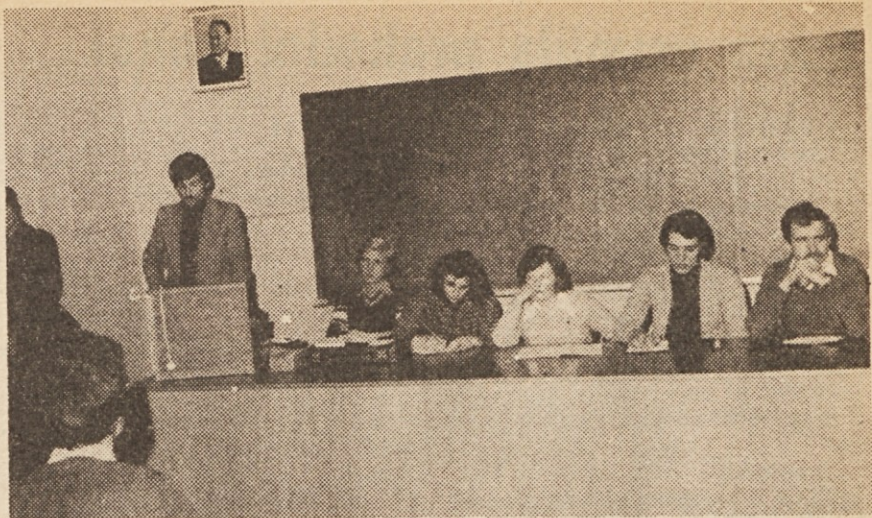
Predsednik komisije za šport je povedal, da so se zelo razgibali v glavnem v zimskem času. Zlasti so poživili športno dejavnost aktivni srednješolci, ki so mnogo bolj zainteresirani za to dejavnost. Šli so na smučanje štirikrat na Vogel in Zelenico. Žal pa je odpadel dobro organiziran turnir smuk s Triglava, ker je vreme nagajalo. Letos bodo organizirali smučarski tečaj in dali več poudarka tekmovalnemu športu in ne zgolj rekreativnemu. Radi bi na Iskriadi in drugih tekmovanjih pokazali, kaj znajo, imajo nekaj dobrih športnikov, ki pa so jim žal posvetili premalo pozornosti.

Komisija za inozemske prakse si je veliko prizadevala, da je dobila 22 praktikantskih mest, večino v ZRN, pa je sedem kandidatov odpovedalo zadnji hip in tako je bilo na praksi v inozemstvu le 15 naših štipendistov. Komisija za ekskurzije je orga-

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem sodelavcem TOZD Skupna proizvodnja v Elektromehaniki za podarjeni prenosni televizor ob priliki težke nezgode mojega sina Lada Krmeca. To darilo mu je edino razvedrilo pri lajšanju trpljenja v Domu za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani. Javno se vsem zahvaljujem tudi za obiske, še posebno predsedniku OO sindikata tov. Francu Dežmanu.

Lepa hvala
oče Lado Krmec



Delovno predsedstvo med poročilom.

nizirala dva ogleda naših tovar. Uspel je obisk Uporov v Sentjerneju, spotoma pa so si ogledali še galerijo v Kostanjevici in kostanjeviški grad. Druga ekskurzija pa je bila popolna polomijada. Šli so v Sežanske Sprejemnike in ko so prišli pred tovarno, so študente „parkirali“ kar zunaj „za nekaj hipov“, da se konča neki sestanek. Tako so čakali ure in ure in tako je bila ura dve in so odšli z dolgim nosom. Tudi poučno, ne?

Za prihodnje leto je predsednik kluba nanizal nekaj načrtov. Predvsem bodo pozivili tekmovalni šport, resneje spravili na noge medklubsko dejavnost, saj je tu mnogo možnosti. Nova pa je ideja tesnejših stikov z mladinci po Iskrinih TOZD. Taka povezava bo imela dva namena: Navezati stike z bodočimi sodelavci in spoznati tovarne z vso njihovo problematiko in s tem problematiko ZP Iskra.

V bodočem letu bodo v okviru kluba organizirali tudi kulturno dejavnost. To področje so doslej precej zanemarili, čeprav je zlasti potrebna študentom tehničnih strok. Zato bodo v bodoče organizirano zbrali in predstavili javnosti pesnike, umetniške fotografe, slikarje in druge umetnike. Ker ima sedaj Klub štipendistov Iskre svoje prostore v Tehnični srednji šoli na Vegovi 4, bodo štipendisti lahko organizirali razstave, srečanja, sestanke in seje v svojih prostorih. Žal pa prostor šole urejajo in bodo „prezeli trak“ šele februarja. Dotlej pa se je treba obračati za vse informacije in prijave na Referat za štipendije na Prešernovi 27. Na Vegovi ima svoje prostore tudi Klub inovatorjev, ki bo letos navezal več stikov z mladino v tovarnah in skušal vključiti svoje delo bolj v prakso.

Po poročilih se je razvila živahna debata. Zlasti se je polemika vrtela okrog višine štipendij, načina in kriterija izplačevanja. Zato je zbor sprejel sklep, da se ustanovi komisija,



Predavalnica je bila nabito polna.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta
ALOJZA VILFANA

se iskreno zahvaljujem sindikalnim organizacijam in sodelavcem v Elektromehaniki TOZD TEA in MSO ter v ISKRA COMMERCE – TOZD Zunanji trg Bazensko skladišče Kranj za izraze sožalja, poklonjene vence ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvala velja tudi kolektivu Šolskega centra ISKRA v Kranju

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame
MARIJE LEBAR

se vsem sodelavcem iz TOZD Vzdrževanje najlepše zahvaljujem za izrečena sožalja, podarjeni vene, dano pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Anton Lebar

ZAHVALA

Ob izgubi moje drage mame
MARIJE KEBER

se iskreno zahvaljujem vsem v Montaži števecv za izrečeno sožalje, podarjeni šopek in denarno pomoč

Anica Benedičič

ZAHVALA

ob smrti drage mame
ANGELE MUROVEC

rojene Rozman

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD STIKALA za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti

sin Marjan z družino

ISKRA

Številka 51 – 18. decembra 1976

7

Iskra osvojila prehodni pokal

ŠAHISTI JLA IZGUBILI S 5 TOČKAMI RAZLIKE

V soboto, 11. decembra, v domu JLA v Ljubljani. Šahisti JLA in Iskre so letos že tretje leto zapored počastili dan JLA s šahovskim turnirjem. Prireditve, ki sta jo organizirala Šahovski klub Iskre in šahovsko društvo JLA, se je udeležilo 124 tekmovalcev, prisostvovali pa so tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja Iskre in JLA.

Sodelovanje med Iskro in JLA, kakor je v uvodnem govoru poudaril kapetan Mihajlo Terzić, poteka v duhu politične smeri naše armade, ki na vseh področjih vključuje sodelovanje med pripadniki oboroženih sil in med delovnimi organizacijami ter civilnim prebivalstvom. Dokaz za to je tudi šahovska prireditve, kjer so se v velikem številu zbrali ljubitelji šaha.



Sekretar sveta ZK ZP Iskra Stane Preskar izroča izžrebanemu šahistu JLA brivnik.

Po otvoritvenem govoru sekretarja sveta ZK ZP Iskra Staneta Preskarja, ki je zbranim zaželel čimveč športnega uspeha, so izžrebali tudi 5 srečnih dobitnikov električnih brivskih aparatov Braun Iskra sextant. Le-ti so prišli v prave roke, kajti zreb je izbral samo med pripadniki nasprotne ekipe — med pripadniki JLA torej.

Turnir, ki je tokrat izgledal nekoliko drugače, kot so ga Iskrini šahisti vajeni — skoraj polovica šahistov je bila v uniformah — je potekal v izredno športnem in razgretem ozračju, trudili so se predstavniki obeh ekip, vendar je na koncu prijateljskega dvojboja zmagala Iskra z rezultatom 33,5 : 28,5.

Člani šahovskega društva Iskra in ostali Iskrini šahisti so tako osvojili prehodni pokal in še enega za enkratno srečanje. Upajmo, da bomo tudi prihodnje leto obdržali doseženo priznanje.

REZULTATI:

(Prvoimenovani šahisti so iz Iskre, drugoimenovani iz JLA)

Šiško : Albaneze 1 : 0, Steiner : Mićović 1 : 0, Rape : Jovanović 1/2 : 1/2, Mahnič : Valentinčič 1 : 0, Kerec : Djurić 1/2 : 1/2, Rulić : Nonković 1 : 0, Andrejić : Zitanović 1 : 0, Merlini : Derganc 0 : 1, Kokalj : Todosovski 1/2 : 1/2, Kopač : Djusić 1/2 : 1/2, Černe : Sofikov 1/2 : 1/2, Sešek : Vuković 1 : 0, Špence : Djukić 1 : 0, Šiško : Mandić 1 : 0, Černač : Dragojlović 1 : 0, Šnajder : Marinković 1 : 0, Cotić : Simić 1 : 0, Zorman : Mišić 1/2 : 1/2, Pisić : Vidović 1/2 : 1/2, Zemljarić : Perković 0 : 1, Brešar : Krenal 0 : 1, Pergovnik : Veselinović 1 : 0, Grček : Stojkovski 1 : 0, Polak Majda : Tesić 0 : 1, Grčar : Milošević 0 : 1, Krošel R. : Brajdić 0 : 1, Dmovšek : Babić 0 : 1 Njegovec :



Predsednik ŠD Iskra Pavle Sešek prevzema pokal.

KRANJSKI ORODJARJI SO SE V POČASTITEV DNEVA REPUBLIKE POMERILI V PLAVANJU

V dneh pred 29. novembrom je bilo v zimskem bazenu v Majdičevem logu v Kranju 3. prvenstvo v plavanju za posameznike in ekipe. Tokratno srečanje je potekalo pod geslom „Šport in rekreacija za naš praznik, Dan republike“. Kot pri vseh dosedanjih tovrstnih tekmovanjih, se je tudi tokrat izkazal sindikalni odbor TOZD Orodjarne s solidno organizacijo in res lepimi priznanji zmagovalcem. Kot na vseh tekmovanjih v organizaciji Orodjarne je bila tudi tokrat udeležba številčno nadpovprečna. Polhaliti moramo vse, saj se je tokrat prvič zgodilo, da so složno nastopili tako neposredni proizvajalci kot tudi vodstveni delavci. To pa je vsekakor zelo dobro vplivalo na vse udeležence, saj se na ta preprost način podira pregrada med „jaz“ in „mi“. Da so taka in podobna tekmovanja v TOZD res potrebna, potrjuje dejstvo, da je samo tekmovanje pritegnilo k izbiri najhitrejšega kar 21 orodjarjev in 3 ekipe s po tremi tekmovalci. To pa je več kot zadovoljivo. Če dodamo še, da se je zelo veliko število navijačev iz Orodjarne pozneje sprevrglo v plavalce večurnega rekreacijskega plavanja. Tako res lahko govorimo, da smo z najlepšimi željami za srečen rojstni dan naše republike pristopili k praznovanju 29. novembra.

Rezultati, doseženi posamezno na 2 x 25 m kravl in prsno:

1. Janez Štefancič (kravl 14,05, prsno 17,00)
2. Viktor Šparovec (14,30, 17,30)
3. Miro Marčan (13,50 20,05) Vsi trije so dobili res lepa priznanja, ki jih je podelil predsednik OO sindikata Orodjarne tov. Anton Cunk. Ostali tekmovalci so dosegli še „boljše“ rezultate, a ker vemo, da je državna reprezentanca plavalcev v krizi, orodjarjev pa vedno primanjkuje, njihovih rezultatov ne bi navajal.

Rezultati ekip v 2 x 25 m kravl in prsno:

1. Brusilnica v sestavi: Viktor Šparovec, Alojz Starc in Miro Grmič s skupnim časom 104,45;



V TOZD TELA na Savski cesti v Ljubljani so se pred nedavnim znova lotili prostovoljnega dela, kot bližnjice za dosego cilja. Vsi vodilni delavci so — za zgled vsem bodočim prostovoljcem — odločno prišli za krampe in lopate in zastavili gradnjo kolesarnice na tovarniškem dvorišču. Fotografija njihovega delovnega zagona — delali so po rednem delu še dve uri — sicer ne izpričuje, saj smo jih slikali šele ob koncu delovne akcije. No, pa kljub temu najbrž ne bo manjkalo posnemalcev, ki bodo začeto delo nadaljevali do končnega cilja.

L. P.

Šport in rekreacija po novem

Razgovor s predsednikom komisije za šport in rekreacijo pri sindikalni konferenci Industrije Telekomunikacij

Sodobni družbeno-ekonomski in tehnični razvoj je zmanjšal obseg fizičnega dela človeka. Vedno manj izkoriščamo svoje mišice. Postajamo sedeči stroji: doma posedamo pred televizorji, kadar gremo ven pa sedimo v kinu, v kavami, na sejah, na tribunah, itd. Celo v službo se najraje pripeljemo, peš se nam ne ljubi več. To posedanje je eden od vzrokov bolezni sodobnega človeka; torej problem, ki mu ves svet posveča vedno večjo pozornost.

Naša družbena skupnost je telesno kulturo opredelila kot dejavnost posebnega pomena. Vsaka delovna organizacija mora čim širšemu krogu zaposlenih omogočiti redno telesno-kulturno aktivnost. Rekreacija ne more biti le privilegij ozkih krogov organiziranih športnikov, temveč je vsakdanja potreba in pravica delovnega človeka.

Da bomo te cilje dosegli, moramo delovati načrtno. Telesno-kulturni dejavnosti moramo nameniti posebno pozornost v procesih vzgoje in izobraževanja, v delovnih organizacijah, KS in povsod drugod, kjer ljudje živijo in delajo.

Prav je, da ob koncu leta pogledamo, kako smo se v Industriji telekomunikacij vključili v družbena prizadevanja za organizirano vključevanje zaposlenih v športno-rekreativno dejavnost. O tem smo se pogovarjali z Nikom Drinovcem, predsednikom komisije za šport in rekreacijo v Industriji telekomunikacij.

Kako poteka športno-rekreativna dejavnost v Elektromehaniki? Na katerih področjih se člani našega kolektiva lahko rekreirajo?

V naši delovni organizaciji so delavci aktivni v 12 športnih panogah. Za vsako panogo imamo športnega referenta, ki skrbi za delo na svojem področju. Poskrbeli smo tudi za rekreacijo. Vsak ponedeljek imamo na razpolago telovadnico. Letos smo delavcem že tretjič omogočili rekreacijsko plavanje (štirikrat mesečno) v zimskem kopališču. Pred kratkim se je začel tudi tečaj za neplavalce. Enkrat na teden imamo na voljo kegljišče.

V zimskem času pripravljamo začetni tečaj smučanja za naše delavce in člane njihovih družin. Pričeli smo tudi posebno akcijo „Smučarska izkaznica“, ki bo našim smučarjem prinesla razne ugodnosti. Pobudo zanjo je dal SK Triglav.

Katerih tekmovanj se naši športniki najraje udeležujejo?

2. Skupne službe: Emil Sekne, Marjan Jazbec in Alojz Praprotnik 107,40;

3. Strojni oddelek: Miro Marčan, Miloš Čarman in Ivan Golenko 112,40.

Prva ekipa je dobila prehodni pokal in priznanje, ostali dve ekipi pa samo priznanje, ker pa je samo spodbuda za še bolj zagrizen boj na naslednjem spomladanskem tekmovanju. Takih in podobnih prireditev si še želimo, saj le z načrtno rekreacijo delavca — proizvajalca lahko računamo na njegovo telesno in duševno pripravljenost za premagovanje nalog v vsakdanjem delu, to pa je uspeh za nas vse. F. Š.



Niko Drinovec

Najprej moram omeniti smučanje, ki je najbolj množična športna panoga v naši DO. Zato vsako leto organiziramo več večjih tekmovanj. Prvenstva Iskre (za našo branžo) se je letos udeležilo prek 300 tekmovalcev. Naši smučarji vsako leto nastopijo na zimskih igrah Iskre in zimskem prvenstvu v smučanju, ki ga prireja občinski sindikalni svet.

Poleg tega imamo prvenstvo naše DO v raznih športnih panogah, na katerem se pomerijo delavci naših TOZD. Večkrat se srečamo tudi z drugimi kolektivi, omeniti pa je treba še uspehe naših šahistov. Letos so imeli že prek 40 tekmovanj.

Kaj pa problemi?

Največji problem je rešen z uvedbo delovnega mesta športnega rekreatorja. Tudi na področju rekreacije je potreben strokovni pristop. Potrebni so sposobni kadri, danes še amaterski, jutri pa gotovo že profesionalni.

Imamo pa še drug velik problem. To je pomanjkanje športnih objektov. Kolektiv z 10.000 zaposlenimi prav gotovo pogreša lasten športnorekreativski objekt. Ker ga nimamo, smo za organizacijo slehnega tekmovanja ali rekreacije vezani na usluge drugih organizacij. To nekoliko ovira delo na področju rekreacije in onemogoča še številnejšo vključitev naših delavcev.

Verjetno imate probleme tudi s financiranjem?

Vsako leto se srečamo s problemom financiranja posameznih akcij in tekmovanj. Pred vsako izvedbo večjega tekmovanja ali športnega srečanja s kakim drugim delovnim kolektivom moramo skrbno pretehtati finančne možnosti. Za vse panoge in tradicionalna tekmovanja na začetku leta napravimo predračun oziroma plan financiranja. S samoupravnim sporazumom o osnovah plana telesno-kulturne skupnosti v kranjski občini bo tudi vprašanje financiranja teh dejavnosti bolj rešen.

Kako ste v množično rekreacijo vključili dislocirane TOZD naše branže?

Zanimivo je, da je v vseh TOZD, ki so locirane izven Kranja, veliko zanimanje za naše akcije. Razpise za tekmovanja pošiljamo v vse TOZD, več pa zaradi pomanjkanja prostorov, finančnih sredstev in oddaljenosti nekaterih TOZD za zdaj ne moremo storiti.

Ali je sodelovanje med Elektromehaniko in ZP Iskra na področju rekreacije zadovoljivo?

Žal opažamo, da se športu in rekreaciji v ZP Iskra v zadnjem obdobju posveča vse manj pozornosti. Letna Iskriada v Šentjernejju je bila organizirana v zadnjem trenutku. Zato so se športni referenti posameznih tovarn znašli v zelo neprijetnem položaju. Tradicionalni pohod Iskrašev in avtorally pa sploh nista bila organizirana. Sprašujemo se že, kako bo z zimsko Iskriado, saj s strani ZP še ni bilo nobene pobude, zima pa je pred vrati...

Rekreacija ima pri nas širši pomen kot v zahodnem kapitalističnem svetu. Nam namreč ne gre samo za to, da z organizirano rekreacijo dosežemo večjo produktivnost in zdravimo posameznika in družbi škodljive pojave. Hočemo, da bi bil naš delovni človek pri delu in v prostem času srečen in zadovoljen, da bi bil z moralnimi, telesnimi in duševnimi sposobnostmi vreden in aktiven član družbene skupnosti. V naših razmerah so dani skoraj vsi pogoji za razvoj rekreacije do najvišjih oblik.

Alojz Boc

Zaključek planinske sezone ob dnevu republike

V počastitev Dneva republike so planinci Iskre Elektromehanike izvedli zaključni izlet v neznano in vzpon na očaka ter Rjavino. Preko 50 prijavitelcev se je spravevalo, kam je Mrakov Polde predvidel „zaključni neznano“. Izkazalo se je v nedeljo, 28. novembra, ko je prenapolnjenji avtobus že zarana budil Žirovce. Preko Vrsnika, Ledin na Sivko in na Mrzli vrh ter Dobračevega nazaj, se je ob izredno lepem vremenu vila dolga kolona živopisano oblečenih planincev. Ob zvokih harmonike so šli skozi vasi, kar je simboliziralo in spominjalo na zmagovite pohode borcev NOB. V

prsih je telo: ... ponos... ohranjanje tradicije... Tudi za praznik republike je bilo tako. In udeleženci zadovoljni? Pet ur hoje ni bilo preveč niti za našo upokojeno Francko. Sicer pa ona malodane živi v Loških hribih; ima svojevrsten rekord. Z 11 značkami loške poti se pač ne more nihče drug pobahati. Ja, pa še ni nehala, v 12. dnevniku ima že lepo število žigov, s ponosom to pokaže in kar mlajša se počuti. No, nad turo se še najmlajši udeleženec Tadej ni preveč pritoževal. In štruklji v Zmencu so nam silno teknili.

Druga skupina, ki je odšla na sam prazničen dan, je ob zmerni pazljivosti in previdnosti uspela in veličastno proslavila 33 letnico rojstva republike, na najvišji točki SFRJ, ob napol zasneženem Aljaževem stolpu. Velika sreča jih je spremljala, vrnili so se vsi in zdravi v dolino. Največji zimski sovražnik planincev jim je tokrat prizanesel. Plaz je namreč le enega popeljal s seboj, se malo zaustavil tik nad previsom in ga le do pasu zasul! Opozorilo, ki velja tudi tebi, dragi bralec, če se boš pozimi odpravljal v gorski svet!

Tako se je končala še ena, lahko zapišem, pestra, dinamična in uspešna planinska sezona.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektroniško, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Bogo Mohor, v. d. odgovornega urednika Janez Šilc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.